

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Izjava.

Podpisano vodstvo »narodno-napredne stranke« izjavlja, da je pri zadnjih občinskih volitvah na Jesenicah primernim potom svojim so-mišljenikom dalo navodilo, naj glasujejo za slovensko stranko, kar se je tudi zgodilo in privedlo do srečnega izida. Glede letošnjih občinskih volitev v Trzinu pa se strankino vodstvo ni nič umešavalo in ni prevzelo nikake zaveze na korist kake nemške stranke.

Za odbor narodno-napredne stranke:

Dr. vitez Bleiweis Trsteniški,
predsednik.

Kranjski deželni zbor.

Sinoči je »Slovenec« priobčil naslednji telegram z Dunaja: »Danes je ministrski predsednik dr. Körber naznanil kranjskim poslancem, da ne bo šel sklicati kranjskega deželnega zbora in sicer zaradi težav ne, ki jih delata liberalni stranki.«

Ob sebi se razume, da je v tem telegramu veliko politične žindre, katero treba malo pojasniti, da se spozna resnica.

Klerikalcem je začela vsled njihove obstrukcije teči voda v grlo. Ta obstrukcija jih je spravila v veliko stisko, ker je več važnih gospodarskih stvari, ki se brez dež. zbora ne morejo rešiti, ki pa se tičejo klerikalnih volitev.

Vsled tega so klerikalci začeli lažiti okrog ministrskega predsednika Körberja in prosjati, naj bi o Veliki noči sklical dež. zbor na kratko zasedanje, da reši tiste najnujnejše gospodarske stvari, glede katerih čutijo klerikalci, da jih utegnejo spraviti v nesrečo.

Naravno je, da ministrski predsednik ni mogel in ni smel tem prošnjam klerikalcev enostransko ugoditi, nego da je moral vprašati tudi večino deželnega zbora, kaj ona misli o tem zasedanju.

Večina dež. zbora bi se lahko postavila na stališče, da morajo klerikalci s svojo obstrukcijo popolnoma kapitulirati, potem šele bo govoriti dalje.

To stališče bi bilo popolnoma opravičeno, a vzlic temu se deželnozborska večina ni tako odločila. Bilo ji je več na tem, da se varujejo koristi kmetijskega ljudstva, kakor da skuša doseči zmago nad klerikalci.

Pogajanja zastran kratkega zasedanja dež. zbora so se vsled tega sukala samo okrog vprašanja, katere zadeve naj se v tem zasedanju rešijo.

Klerikalci so imeli celo vrsto tacih zadev. Predlagali so, naj se reši regulacija Mirne, naj se dovolijo posojila vinogradnikom in naklade cestnim odborom ter še kak koristen vodovod, glede katerega bi se stranke šele morale sporazumeti.

Vse to so zadeve, ki klerikalce silno pečejo, ker se tičejo njihovih volitev in ker vedo, da se jim zna še slabo goditi, če iz teh zadev nič ne bo. V teh klerikalnih zahtevah pa tiči tudi priporočanje, da ne gre samo za liberalne cestne odbore, kakor je tako gostobesedno zatrjeval »Slovenec«, nego da klerikalni cestni odbori ravno tako potrebujejo dež. zbor, kakor liberalni. Sicer pa se pri cestnih odborih ne gre ne za liberalizem ne za klerikalizem, nego za ceste ki jih potrebuje kmet.

Iz teh zahtev klerikalne stranke se vidi, da so hoteli klerikalci kar naenkrat vse najvažnejše in za najnevarnejše zadeve rešiti.

Napredna večina dež. zbora je sprejela klerikalne zahteve v polnem obsegu, ne ene teh za klerikalno stranko tako važnih zadev ni oklonila, ker se zaveda, da se gre za korist dežele, za javno korist.

Seveda ima tudi večina dež. zbora svoje zahteve, ki se dajo izpolniti samo potem dež. zbora in je svoje želje pri omenjenih pogajanjih precizirala.

Narodno-napredna stranka je zahtevala da se v tem zasedanju reši predloga o vodovodu za Kranj in okolico. Sicer ima še mnogo na srcu, ali vse druge svoje zahteve je potisnila v ozadje, samo da se ta važna stvar reši. V primeri s tem, kar so za

svoje volilce zahtevali klerikalci, je narodno-napredna stranka jako malo zahtevala.

Veleposestniki so se postavili na stališče, da če se dovolijo taki velikanski izdatki, kakor jih prouzročajo omenjene zadeve, mora deželni zbor tudi določiti, kje se bodo vzeli. Iz prazne skode se vendar ne more nič zajemati. Zategadel so zahtevali, da mora deželni zbor pred vsem dovoliti budgetni provizorij.

Narodno-napredna stranka in veleposestniki so torej, kakor je razvidno iz teh dejstev, jako kulantno postopali in prišli klerikalcem nasproti kolikor je le bilo mogoče. A vzlic temu so klerikalci vse odklonili in rajše preprečili zasedanje dež. zbora kakor da bi bil privolil v skromne zahteve deželnozborske večine.

Pogajanja so se razbila, ker klerikalci niso hoteli, da bi Kranj dobil vodovod in da bi se rešil budgetni provizorij. Posebno ta zadnja zahteva je Šusteršiča hudo zbadla. Šusteršič se je namreč proti cesarski odločbi, s katero se je dež. odboru za letošnje leto dovolilo pobiranje deželnih naklad, pritožil na državno sodišče. Ta pritožba je smešna in ne bo Šusteršič z njo ničesar opravil, ali če bi bil privolil v rešitev budgetnega provizorija, bi jo bil sam onemogočil. Zaradi tega je več kakor koncilijantne ponudbe deželnozborske večine odklonil in vlada vsled odklonitve klerikalne stranke nisklicala dež. zbora.

Iz teh suhih dejstev je spoznati, da je samo klerikalna stranka kriva, da se dež. zborni nisklicala. Kmetje, ki so zainteresirani pri regulaciji Mirne, vinogradniki, ki ne bodo dobili težko pričakovanih posojil, cestni odbori itd. naj se dr. Šusteršiču zahvalijo, za škodo, ki jih zadene.

Ko so bila pogajanja že končana in sicer brez uspeha, zatekli so se klerikalci k svojem vnetemu zaščitniku, seki šefu grofu Pacetu, ne zaradi kratkega zasedanja dež. zbora, nego zaradi volilne reforme. Pace je napredne poslance in veleposestnike ob-

deležal, da naj privolijo, da dobe klerikalci šest novih mandatov in še enega zastopnika v dež. odboru. Napredna stranka in veleposestniki so ta ženijalni predlog grofa Paceta vzeli s primerno veselostjo na znanje in izjavili, da je sploh »indiscutabel«.

Glas iz tužnega Korotana.

(Dopis.)

I.

V člankih »Res carinthiacae« v »Slovenec« z dne 3. in 5. marca t. l. hoče dopisnik pobijati stvarno razpravo v »Slovenskem Narodu« z dne 16. in 17. februarja t. l. Ni mogoče o tem popolnoma molčati. Res nisem tako učen, kakor »Slovenec« dopisnik, vzlic temu pa sem in ostanem vendar odločen koroški Slovenec, Slovenec-katoličan, kateri pa smatra združitev z nemško krščansko-socialno stranko za propad slovenskega naroda. Hvaležen sem dopisniku, da je spravil »mojo modrost« — kakor on pravi — med širši svet in da je videl v meni nekega »zdravnika« na severni meji slovenske domovine. Gotovo je, da eden zdravnik nikdar ne more tako zanesljivo spoznati bolezni ali priti isti na sled, kakor pa več takih glav. Zatorej se moremo le veseliti, da se je oglasil vsaj še en tak zdravnik. S svojim dopisom v »Narodu«, s katerim se strinja sicer vsak narodni duhovnik, pa tudi lajik, nisem hotel napraviti zgage, kakor skuša to storiti pisatelj člankov »Res carinthiacae«, ampak klical sem na složno, združeno delovanje narodu v prid, in da naj se poboljšajo tisti, ki so zabredli v politiki na krivo pot. Tudi Vi sami, in ako ste še tako »modri«, ne bodete ozdravili položaja na Koroškem. Delati je treba z združenimi močmi. Dopisnik biča v prvi vrsti sam politično društvo, kojemu pa obenem daje nekako odvezo s tem, da smo krivi vsi z društvom vred. To se ne da trditi. Po mislih navadnega človeka ima vendar odbor ali vodstvo političnega društva nalogo.

skrbeti za to, da se obdržijo vse delujoče moči v zvezi in medsebojnem sporazumljenju. Tako je bilo delati pred volitvami, ne pa, da tuintam skliče kdo svoje ožje poslušalce, med tem, ko ogromna večina naroda ostane brez političnega pouka in narodnega navdušenja. Kako more kdo dati odvezo nedelavnemu političnemu društvu, katero ima skrbeti, da se to vse ukrene? Med tem, ko društvo spi, se pa prikažeta dve narodni sili na političnem obzorju. Za slovenski narod pogubonosna stranka, ki goji zvezo z nemškimi krščanskimi socialci, deluje marljivo, med tem ko pa vodstvo političnega društva s starimi, zdravimi načeli spi. Vsakega dela gonilna moč mora biti centralizirana, ker le tako se more delati uspešno, in tako mora biti pri nas koroških Slovincih. Gotovo ni treba povsod povelja »od zgoraj«, ali delati se mora pa vendar tako, kakor je sklenil občni zbor. Nalogo izvršiti sklepe je odbor prevzel, in ima to nalogo tudi uspešno rešiti. Naj dela vsak kolikor hoče, več ko dela, boljši je, ali dela naj odločno in neustrašeno v pravem narodnem duhu. Da je izgubilo politično društvo za zdaj kredit, s tem še ni rečeno, da se ne povzdigne zopet na staro stališče. Samo agilnih moči in agitacije je treba. Ravno to, da politično društvo ni rešilo svojih nalog, je vzrok, da je bila tudi udeležba občnega zbora maloštevilna, in zborovanje brez pravega uspeha. Saj je neki vrli kmet-narodnjak na Vrbskem jezeru na vprašanje, ali se udeležijo občnega zbora, sam izjavil: »Kaj bom hodil dol, je škoda denarja, saj ne delajo tako nič«. Pri tem, ko dopisnik pogrša slovensko inteligenco na občnem zboru, pa prav hinavsko — kakor more le kak internacionalni klerikalec — zavija besede »Slovenskega Naroda«, kakor da bi ta škodoželjno dokazoval, da je na Koroškem hud razpor in pristavlja, da se tako kujejo stranke umetno. Vendar pa omenja sam, da na občnem zboru ni bilo č. g. G., L. in P. Kako vendar to mogoče? Radi prvega Vam

LISTEK.

Iz naših župnišč.

Iz polpreteklega časa.

Župnišče kakor grad. Visoka okna, velika, težka, umetno okovana vrata, ob strani široka cesta na dvorišče, ki je od vseh strani obdano z zidom, aristokratsko in nepristopno profanim očem navadnih smrtnikov. Sito in ugojenim poslopje, to se vidi na prvi pogled. Znotraj ogromna, obokana veža, na levo pusta in prazna »hišterna«, kjer se vrši vsakoletno velikonočno izpraševanje, dalje velika, polna shramba za vse, kar se v župniščni kuhinji potrebuje. Police do stropa, omare, polne vreče, velike posode za mast in maslo, med, jajca, orehe, gobe i. t. d. — vse bogatejšje in boljše, kakor pri trgovcu spodaj pod cerkvijo, kjer cela župa kupuje svoje potrebe. In poleg kuhinja. Grofovska kuhinja; štedilnik se sveti v belih kahlah do vrha, kovinski deli se bliskajo, kakor posrebrani, medeni držaji, kakor zlato; in po stenah so razvešene bleščeče forme za potice, pogače, torte, ražnji, podolgaste, emajlirane kaserole

za pečenke, piščeta, gosi, divjačino — v večji množini, kakor v srednjem mestnem hotelu. V visoki časti se drži ta kuhinja, poznati je to na belih stenah, na posodju, ki se blešči od pogoste uporabe. Iz kuhinje se pride v malo čumnat, kjer se na belih mizah pripravljajo posebne kuhinjske umetnine, v omarah ob steni je shranjeno fino porcelanasto posodje, dragoceni servisi za slavnostne obede, za čaj, kavo; tudi navadno namizno perilo za vsakdanjo porabo se nabaja tu. Lepše, novejše garniture krasnovezenih namiznih prtov in serviet nabajajo se v sobi, na drugi strani veže nasproti hišterne. V ti veliki sobi se shranjuje vse fino namizno in posteljno perilo. V širokih omarah iz orehovine je zloženo tenko, dehteče in snežnobelo platno, — cela ostala župa za toliko ne premore in tako finega; in vendar so to fino, gosposko platno predle pridne in radodarne gospodinje s posebno pozornostjo v ti župi sami in same bi ne verjele, da se ga je tekom let nabralo toliko. Tudi srebrnina se hrani tu, žlice, noži, vilice, namizni nastavki, bahate kupe. V steklenih omarah, ki stoje na širokih, težkih omarah za perilo se bliskajo težke, brušene

steklenice, objemni kozarci, tenke, visoke, aristokratske čaše. Samo ena velika, dolga miza stoji tu, na kateri se lika perilo, drugače je ta soba vedno zaklenjena. Takoj poleg je soba za kuharico in dekle. Visoka, oblastna kuharica, stara kakih 45 let, z belimi, tujimi zobmi je kakor vstvarjena, da hrani ugled in dostojanstvo tega razsežnega župnišča proti ženskam in župljanom, s katerimi dohaja v dotiko. Dve starejši in jedna mlajša dekla so ji pokorne na vsak mig. In še dalje nasproti kuhinji je »hišna«, kjer služinčad obeduje, kjer se pogoste razni posli, kmetice in kmetje, ki so prinesli kaki boljši dar za župnikovo kuhinjo ali njegove shrambe.

Skozi druga vežna vrata se pride na prostorno dvorišče, od tam najprej na evetlični in dalje na sadni vrt, kjer je lepa uta in bogat čebelnjak. Na koncu dvorišča se začenejo gospodarska poslopja: imeniten in oblasten hlev s konjem za »gospoda« in še dvema konjema za gospodarstvo, dalje voli in krave, velika inpozantna pasma, kakršne ni več v župi; hlapec in mlajši fant, »pastir«, sta tu gospodarja. Tudi podzidan skedenj in velik kozolec

z zidanimi stebri sta tu; dalje hlev za kosmatince in zidana hišica za legijo perutnine: kokoši, race, gosi, purani, vsega je tu. Doli v dolini se razprostirajo cvetoči travniki in rodovitne njive, ki pripadajo vse župnišču.

Ali nazaj v župnišče! Če se stopi iz dvorišča v poslopje, stoji se prav pred širokimi in komodnimi stopnicami v kleti. Prva klet je za obilje, krompir, repo, zelje, peso i. t. d., druga hrani velike sode vina za družino, za delavce po leti in za navadne goste; v tretji manjši so zlahatna vina v malih sodeih za »gospoda«, za posebne goste in za velike pojedine, ki se vsako leto parkrat v župnišču prirejajo. Ključ od te tretje kleti visi vedno zgoraj v župnikovi »delalnici«. Gori, kjer gospoduje župnik, glavni vseh teh imenitnosti, vodijo široke, s preprogo pogrnjene stopnice nasproti glavnemu vходу. Sobe zgoraj so vse čiste, prostrane in gosposke, navadni ljudje ne hodijo gori in tudi drugi, ki nimajo duhovniškega kolarja okrog vratu, ne prej, dokler se ne oglasijo pri oblastni kuharici, ki jih naznani gospodu.

Gospod je debel mož, širocega, strogega in čemerneza obraza z zlatimi

očali. Velik častilec je dobre kuhinje in dobrega vina. Ali strog je, malo-beseden, godrnjav in si zna vselej in od vsakega izsiliti nenavaden respekt za svojo osebo. Nihče iz župnije bi se ne upal reči mu kako ostro, pikro ali celo posmešno besedo v obraz, četudi župa ni rečna na bahatih in samozavestnih možeh. Njegovi župljani ga ne ljubijo ali zato se ga boje. Njegovo orožje je pereča ironija in oster sarkazem.

Maševal in pridigoval je »gospod« vselej jutraj ob šestih. Deseto mašo in večernico je opravljal kapelan, ki je stanoval v stari, pol leseni kaplaniji. Župnik se je malo družil z njim. Živela sta vsak za-se.

K šestih maši so hodili vsi veljavnejši možje, k deseti je prihajal le bolj mladi svet. In župnikove pridige je bilo vredno poslušati. Prva polovica je bila posvečena Bogu, druga grehom njegovih župljanov. Ljudje so se večkrat čudili, od kje župnik vse izve. Za vse je vedel in grešnike je znal naslikati tako, da jih je cela župa spoznala.

Če se je kje zadnje nedeljo ali med tednom igralo na karte in je ta ali oni slabi gospodar izgubil še tisto

že moremo povedati, da se je pri nas skoraj najbolj zanimal za to zborovanje. Ravno on je bil, ki je z nekim drugim rodoljubom prišel pred zborom v Podkloster, da se tam pogovorijo o kritičnem in varnem položaju zastran vodstva.

Prigovarjal je kmetom-rodoljubom, da se zborovanja udeležijo, ali žalibog on sam je moral isti popoldan izvrševati svoj dušnopastirski poklic ter se ni mogel udeležiti. Dasiravno ga niso pogrešali, vendar bi se bil rad udeležil, ker je še naroden duhovnik — morda še preveč — o čegar delovanju — vsaj nekdanjem neumornem delovanju — tudi lahko še »Slovenec« izve. Kaj pa je zadrževalo L. in P.? Ni nam treba hu domišljeno dokazovati razpora, ta se namreč že nahaja. Ko bi se bilo o stvarnem članku »Slov. Naroda« molčalo, in se po tem navodilu ravnalo, bi bilo vse dobro, in spravi bi se bil politični voz lahko v pravi tir. Star pregovor pravi: Bolj se meša, bolj smrdi. Ali s tem ste le dokazali, da hočete razpor na vsak način. Vendar pa upam jasno povedati, da P-čeva stranka ne pride na površje, padla bode tako hitro, kakor se je hotela brez ozira na ves slovenski narod na Koroškem povzdigniti. Ker bi se pa mi pri tem ugonobili, je treba stvar trezno prevdariti.

Ako je P. res tako izvanrednih moči, kakor se mu priznavajo, naj pa z istimi ukroti v sebi svoj samozavestni, diktatorični duh, kateri njemu podkopava ugled pri vseh pravih Slovencih, narodu pa je v kvar. Naj isti duh združi s svojim bistrim umom, in naj gre na delo skupno z možmi narodnjaki celega slovenskega Koratana. Mogoče, da bi potem vendar bolje šlo. Da P. ni prišel na občni zbor, to se njemu mora zameriti, vsaj je vendar več časa delal in vodil svoje somišljenike — seveda po svoje — v odločilnem trenutku, ko bi svoje delovanje lahko utemeljeval, se pa umakne.

Že enkrat smo omenili, da si želi P. pri zadrugi prav lepega vspeha in daj Bog, da bi tudi kmetje spoznali, da dela v gospodarskem oziru njim v prid. Vendar se pa z njegovo politiko ne moremo združiti. Kako se more ogreti narod za človeka, kakor je P., kateri je že pri prvem svojem nastopu zaklical: »Kaj narod«, želodec, želodec, z tega moramo skrbeti. S tem geslom je upal potegniti vse za seboj. Čuditi se moramo le, da nemški duhovni ne skrbijo za želodec kmetom, ampak delajo politiko za svojo stvar, zraven pa stojijo na odločno nemško narodnem stališču.

Enkrat piše P. črno na belem: Jaz bodem ukrenil, kakor meni prav, ne da bi koga vprašal. To je njegov diktatorični duh — kaj ne? Na nekem zborovanju pa zopet kliče zborovalcem o rajnem, nepozabljivem

Kandutu: »Plačanih ljudi ne poslušajte, le mi pridemo k vam iz ljubezni«. Že mogoče, ali iz ljubezni za svoje namene. Vsak pameten narodnjak priznava, da, ako kdo dela za narod, isti zaradi tega ne sme trpeti škode. Mi moramo nasprotno biti veseli, da se sploh kaka delavna moč najde. Mogoče tudi, da je zaradi tega imenoval ga plačanega govornika, ker je dobil po prizadevanju nekega požrtvovalnega rodoljuba službo kot občinski tajnik pri dveh slovenskih občinah, ker je prejšnjo svojo službo kot uradnik v Beljaku zgubil samo zaradi tega, da se je kot tak potegoval za slovenski narod. To bi bila pa že največja nehvaležnost. Da dobijo za narod delavni možje v plačilo le nehvaležnost, to je stara resnica, in to se je opazilo celo pri velikem Čehu, dr. Riegerju. P.—cu pa koroški slovenski narod hvale ne more vedeti, ker je on v narodnem oziru le več škodoval, kakor koristil. Govori se zmirom le o narodnem, ne pa o gospodarskem delovanju.

Ne ve pa človek, ali bi se smel ali jokal navajanju »agitacijskega komiteja v »Slovenec«. O tem na Koroškem nič ne vemo. Samo toliko vemo, da je sklical P. po volitvah na lastno roko nekatere rodoljube na neko posvetovanje, ali on ni povabil drugih, sploh pa ne posvetnih rodoljubov.

Nam čisto nič ne mrzi, da je P. postavil sam sebe kot vodjo Podjunske doline, ker smo vsakega voditelja veseli, mrzi nam pa njegovo samooblastno, p o g u b n o delovanje v politiki. Da bi se P. zadruga prav rad iznebil, ni treba omenjati ironično, ker to je gola resnica, ali z lepa to ne gre tako hitro. Ako že kdo začne kostanje peči, naj jih pospravi tudi iz žrjavice. Tudi ironična opazka o »Narodnem domu« je bolj zdrava, kakor dopisnik morda sam misli. Seveda si ta »Narodni dom« ne smemo misliti tako, kakor morda drugod. Ne samo zaradi gostilne in zabave bi se ustanovil, ampak tam bi se morale napraviti prodajalnice, mi bi dobili svoje trgovce, kateri bi pa morali tudi poseči v narodno delovanje in naše ljudstvo bi ne bilo prisiljeno, nositi denarja našim nasprotnikom. Le tem bi se pokazalo, da morajo računati tudi Slovenci, ako hočejo delati dobro kupčijo.

Naše stremljenje zdaj pa naj bo, da se zopet zberejo narodne moči. Da se opomore zopetnemu delovanju, je na vsak način treba agitacijskega zaklada, ker brez tega ni mogoče delati. Precej se nabere za »Narodno šolo« pri Velikovicu, naj bi se nabiralo tudi za politično delovanje, to je najbolj potrebno. In to se lahko doseže, ako imajo za to rodoljubi le malo dobre volje.

teleta, s katerimi barantate?! Pa se to še baha! Prazno klasje visoko raste in gumpei in tepei imajo močnejši glas od pametnih ljudi! Sram vas bodi, močje s sivimi glavami, pa se napihujejo, kakor srajčniki, kakor žabe na gnoju! Pamet, pamet! Prosite Boga, da vam jo da, vsaj na stara leta! Amen! Molimo...

In pri vsakem dogodku, pri vsaki priliki je župnik povedal svojo: Prišel je fotograf v župnijo in staro in mlado je hitelo k njemu po »konferije«. Naparadilo se je vse in nacefralo, da je kaj! Ali v nedeljo je prišla pokora. »Druga reč je, če se da fotografirati star človek, da bi njegovi otroci imeli po njegovi smrti spomin nanj, druga reč je, če pošlje sin iz tujega kraja svojo sliko materi v veselje in tolažbo, vas pa je obsedel sam napuh, da si vežete kravate okrog vratu, samo da bi izgledali bolj gosposko. Ne hodite k fotografu, da bi si dali narediti svojo pravo podobo v pametni namen, vašo neumnost, zatelebanost in domišljavost vas vodi tja! Vse se opiči po gospodi. Vile v roko, vile! to bi bila večja čast za vas, kakor pa tiste drobne, izposojene palčice, katerih niti držati ne znate!

Državni zbor.

Seja dne 3. aprila.

Posl. Romanczuk je vložil nujni predlog proti temu, da gališke oblasti delajo izseljevanju vsakovrstne ovire. — Posl. Malik je interpeliral v obrambo društva »Südmark«, posl. Wilhelm pa glede zakona o splošnem delavskem zavarovanju za starost in onemoglost. — Ministrski predsednik je odgovoril na celo vrsto interpelacij, med njimi tudi na ono posl. dr. Šusteršiča glede sklicanja delegacij. Dr. Körber je izjavil, da se skličejo delegacije šele meseca septembra. Poučil je interpelanta, da ni zakonito določenega roka za sklicevanje delegacij, temuž se to zgodi, ko imata obe vladi izdelan material.

Tudi trgovinski minister je odgovarjal na razne interpelacije, med njimi tudi na interpelacijo posl. Wilhelma glede prikrajšanja letnih dopustov poštnim in brzojavnim uradnikom. Minister je odgovoril, da mu o taki naredbi ni ničesar znanega.

Potem se je začela debata o odgovoru bramborskega ministra glede njegove naredbe zoper protidvojni ligi.

Prvi je govoril posl. Tollinger zelo ostro. Povedal je, da so na Francoskem aktivni admirali člani antidvojbojnih lig, da tudi saksonski kralj Jurij odobrava tendenco tozadnevne lige na Nemškem, pri nas pa se celo neaktivnim častnikom prepoveduje pristop. Nadalje je grajal, da se dvojbojvalci pri nas skoraj brez izjeme pomiloščujejo. Prinesel je seboj zavoj, v katerem je bila kritikovana ministrova odredba, in na katerem je bilo zapisano »Reservata«. Vsled tega je obdolžil bramborskega ministra naravnost laži, ker je ta v svojem odgovoru zatrjeval, da odredba ni bila tajna. Vse nemoči so se zavzeli za ministra ter napadali govornika.

Posl. Biankini izreče upanje, da se bo ta nepremišljena odredba zopet odtegnila. Kritikuje nadalje porabo vojaštva pri zagrebških demonstracijah ter svari, tirati potrežljivost hrvaškega naroda do skrajnosti.

Potem govori še posl. Wagner, na kar povzame besedo bramborski minister grof Welsersheimb, ki zagovarja sebe in vojnega ministra ter dokaže, da je odredba le po pomoti bila izdana kot zaupna.

V generalni debati govorita posl. Grabmayr contra, posl. Berger pa pro.

Pred zaključkom seje želi predsednik poslancem prijetne praznike.

§ 14. in prememba opravnika.

Najhujša ironija za ustavne in parlamentarne pravice je v Avstriji § 14. Vlada pusti odločevati parla-

mentu, dokler se njej ljubi; kakor hitro se pa postavijo poslanci po robu, pa lahko razpusti ali vsaj odgodi državni zbor, poslanci se pošljejo domov, in vlada si s pomočjo § 14. dovoli vse, česar potrebuje. Vsled tega je pravi gospodar v Avstriji še vedno absolutizem. Poslanci svobodnih načel, ki niso le vladne cokolje, kakor na pr. krščanski socialci, občutijo trpko jerebostvo § 14. Vsled tega je že 6. novembra 1899 sklenila zbornica, naj se § 14. »omeji le na resnično nujne slučaje«. Ustavnemu odseku pa se je naročilo, naj o tem poroča zbornici v 14 dneh. Minili sta dve leti. Dne 20. marca 1901 se je odseku znova naročilo, poročati o odpravi § 14. Zopet sta minuli dve leti, da je končno v seji 1. t. m. odsek glasoval o odpravi § 14. Toda to glasovanje je bilo tako, da se je vlada prepričala, da ima še vedno dovolj poslušnih hlapcev, ki sami želijo absolutistično vladanje. Med temi so bili žal tudi jugoslovanski poslanci. Njih streznilo, da si je vlada v zadnjem času dvakrat samovoljno dovolila budget. Tudi pri brambni predlogi je vlada zagrozila, da si bo zakon dovolila tudi brez parlamenta. Ravno tako tudi pri nagodbenih predlogih ne pomaga nobeno zoperstavljanje, nobena obstrukcija. Vlada potrebuje za poslance le voljne ljudi, sicer si, pomaga sama, čemu ji je tudi § 14. Koliko boljše imajo Ogrri! Tam lahko ljudska volja ustavi vladne stroje z obstrukcijo, ne da bi se upala vlada kršiti ustave. Ozirati se mora na ljudske želje ter z njimi paktirati, ker nima zaslombe v § 14. — V Avstriji se nad vladno samovoljnostjo nihče resno ne spodbija, pač pa nad »samovoljnostjo«, ki jo baje daje strankam opravniki. Zato bo preje dobiti večino za to, da se opravniki tako spremenijo, da bo vsako obstrukiranje nemogoče, kakor pa za odpravo § 14. Saj eni glas večine, ki se je dobil proti temu paragrafu, se ne more imenovati faktična večina. Ako se sprejme sprememba opravnika v dosednji sestavi, § 14. pa se obdrži, bo imela vlada dvojno orožje, ki so ji dali poslanci sami, parlament in ustava pa bodeta razorožena in zvezana na rokah in nogah.

Politične vesti.

— Sprememba v bukovinskem deželnem predsedništvu. Baron Bourgnignon je odpotoval k svojim sorodnikom na Dunaj ter se ne vrne več na svoje mesto. Za njegovega naslednika je imenovan ministrski svetnik princ Hohenlohe-Schillingensfürst, dosedaj dvorni svetnik pri štajerskem namestništvu.

— V ogrskem državnem zboru je govoril včeraj proti brambni predlogi tudi slovaški poslanec Veselevski, ki se je izrekel za pokrajinsko vojaštvo, pri katerem bi se oziralo na lastnosti posameznih na-

rodnosti. Kritikoval je potem politične razmere na Ogrskem. Slovaki so bili vedno državo vzdržujoč element ter tirjajo pravico, da si svojo kulturo in izobrazbo razvijejo v materinem jeziku.

— Novo albansko nasilje. Most in predor na železnici Dedegaž-Solunj so ustaši razstrelili. V okraju Ohrida se je vršil na dveh krajih boj med bolgarskimi ustaši in Baši-Bozuki.

— Zaradi dogodkov na Balkanu je interpeliral v francoski zbornici posl. Berry ministra Delcasséa ter ga vprašal, ali hoče vlada prekrižanih rok gledati na pokončanje kristjanov v Orijentu. Tudi v italijanski zbornici je interpeliral posl. Fortis v tej zadevi.

— Francoske kongregacije, ki so bile doma odpuščene, so se naselile na belgijskih tleh tik ob francoski meji, kamor upajo dobivati učence iz Francoske. Vsled tega se zna nastati napetost med Francosko in Belgijo, posebno, ker namerava belgijska vlada te zavode podpirati. Francoska zbornica je sprejela zakon, s katerim se vsem občinam nalaga, da začnejo zidati šole za državno poučevanje.

— Knez Sanguszko, bivši gališki deželni maršal in pozneji namestnik ter član gospodske zbornice, je v Griesu na Tirolskem nenadoma umrl.

— Angleški parlament se razpusti koncem sedanjega zasedanja. Nove volitve bodo v jeseni. Volilni program vlade je: razširjanje irske samouprave in ustanovitev irskega senata.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

Cerkveni nazor o postanku in namenu posvetnih držav je posledica cerkvenega nauka o postanku in namenu človeštva. V tistih idiličnih časih, ki so po nauku cerkve vladale ob začetku sveta, so bili ljudje neposredno pod vodstvom Boga samega. Tedaj ni bilo ne gospodarjev, ne hlapcev, ker je bil človek postavljen za gospoda samo prirodi, ne pa drugim ljudem. »Človek je gospodar čez ljudi samo vsled greha, po božjem redu pa sme gospodariti samo čez ribe v morju in čez ptice pod nebom«, je na roukalskem drž. zboru l. 1158. rekel milanski nadškof v svojem govoru na cesarja Fridrika. »Le roman de la Rose«, spisan v 13. stoletju, podaja zapeljiv popis idiličnih razmer ob začetku sveta. Takrat — pripoveduje — je bila ljubezen očita in zvesta, brez poželenja in brez lakomnosti. Ljudje niso poznali dragocenih oblek. Niso jedli mesa, nego sadje in poljske pridelke, niso pili vina, nego čisto studenčnico. Ležali so na listju, na mahu in na travi in poslušali ptice, ki so v svojem jeziku pozdravljali začetek dneva. Ljudje so se ljubili med seboj in niso delali drug drugemu sile. Vedeli so prav dobro, da ljubezen in gospodstvo ne sklepata zvez in ne stanujeta skupaj, marveč delita ljudi.«

Dalje v prilogi.

malo denarja, kar ga je imel, bila je v nedeljo zjutraj gromovita pridiga o kvartaveih. O pijancih, zapravljevih in takih ljudeh je bila vsaj vsakih šest tednov enkrat; o možeh, ki žene pretepajo, vsaka dva mesca; ravno tako o babah z dolgimi jeziki, o babah, ki brez kave in štacune ne morejo živeti, o babah, ki pustijo otroke tako umazane in zanikrne, da smrdijo par klafter naokoli, ki imajo pa denarja in časa dovolj za vsa božja pota, semnje in žegnanja devet far naokrog. Možakarji te župe so bili živinski prekupci, trgovci z lesom, mešetarji in sploh veliki barantaši. In bahati! Že pri prvem litru vina je primaširala dobrorejena usnjena listnica iz prsnega žepa: »Kaj pa mislite, saj nismo samo tako! Kaj pa je nam pet stotakov! Al' pa tavčent! Nič! Mi smo mi!« — Tak je bil uvod v fantastične baharije, kjer so tisočaki samo tako po zraku letali. In zato se je zdelo župniku potrebno, da je takim veljavnim pravkom v župniji pridigoval semtertje tudi kaj o sveti ponižnosti. »Kaj pa vaš denar?! Tisti vaši stotaki! Samo ne mislite, da jih imate toliko, kakor slame v vaših praznih, zabitih glavah! Kaj ste kaj pametnejši, kakor

In frajle, kravje dekle, štokovnike, štokovnike, (s katerimi se zmečka prešičem hrana) namesto parazolov! V laseh uši, na laseh pa pentlje! Ali se vam poda!« In dalje je to grmelo po cerkvi, da so imeli vsi, katerim vest ni bila čista, kakor kri rdeče obraze.

Da, da, župnik ni izbiral besed. Osobito ženske ga niso imele rade in k spovedi so hodile samo h kaplanu. Ali kadar se je župniku zljubilo je šel tudi spovedovat in če pri njegovi spovednici ni bilo ljudi, je šel h kaplanovi, kjer si je izbral par najbolj svetih terjalk: »No Marjana, pa ti Lena in ti Urša in ti Polona, kar k meni pojdite, ne bom vas požrl!« S trepetom so se pobrale ženske za njim, zakaj spoved pri njem ni bila prijetna. »Bolj glasno, ne slišim!« je zapovedal in ženske so se spovedovale skoro na glas. Godrnjal je, da se je slišalo po vsi cerkvi in čudne pokore je dajal: »Torej ti, Urša, praviš, da živiš v prepiru z bratovo ženo. Menda bo že, da ji nič ne pomagaš pri delu. Tako torej: od danes naprej štiri tedne ji vsako soboto umij kuhinjo in hišo in čedi vse klopi, vse škafe, vse kar je pri hiši umazanega in med tednom ji vsak dan prinesi vso

vodo in ji pomagaj pri otrocih, pa tudi pri poljskem delu. Da ne bo greha, moli cel čas žalostni del rožnega venca v pokoro. Če ne boš tako naredila, tvoja duša ne bo imela v vicaš sto let miru in noben odpustek ti ne bo po magal. In čez en mesec pridi zopet k spovedi ali ne prej in k meni pridi!« je skončal. Joj, ženske so se ga bale, kakor hude ure. Sploh je šla govorica po župniji, da razume župnik več, kakor bi si mogel kak kristjanski človek misliti.

Pobožen res ni bil bogsigovedi kako. Njegove maše so bile kratke in med pridigo je videl vse, kar se godi zdolaj v cerkvi in nič ga ni ženiralo, če je moral kdaj koga zbuditi iz sladkega spanja: »Ti, Matija, če misliš, da zato pridigujem, da bi ti spal, se motiš!« Zakričal je vselej, da se je cerkev potresla, zakaj njegov glas je bil močan, kakor grom pod nebom. Vsa sveta opravila je opravljal nekako po domače in skoro bi človek dejal, (brez tistega globokega spoštovanja, ki ga imajo pobožni ljudje pred tako svetimi reči. Kolikokrat je koga ozmerjal med tem ko je obhajal verne kristjanske duše, kolikokrat je zakričal na ves glas: »Zazijaj no! Jaz ne bom čakal!

In vendar se ga je svet bal in ga spoštoval po svoje. Imel je pač svoje napake, bil je samsvoj in skoro surov s svojimi župljani, ali ta greh naš kmet rad odpusti, kajti bil je inace vendar pravičen in pošten mož. Morda se je kdaj opijanal ali preobšel, — vina in vsega je imel v obilici; ali farani ga nikdar niso videli pijanega ali v nedostojnem stanju, on ni zahajal med nje, kraljeval je sam v svojem župnišču, velikem in gosposkem, kakor graščina. Malokdaj je kam odšel, v mesto ali trg in takrat se je vselej peljal v svojem vozu, nepristopen in dostojanstven, da se mu je vse odkrivalo. Morda je imel kdaj s svojo kuharico večje prijateljstvo kakor se sploh duhovniku dovoljuje. Šepetalo se je, da ima siao, ki se je tam daleč v Gradcu izštudiral za zdravnika. Ali to so bile le tihe govorice, ki se niso nikdar upale glasno na dan. Ljudje niso nikoli zapazili najmanjše intimnosti med njim in kuharico, ki je govorila o »gospodu« le v velikem spoštovanju in v tretji osebi: »Oni so dejali...« Nasprotno se je vedelo, da župnik »babe« naravnost prezira, osobito blebetave in pobožne opravljivke, ki drugace tako rade pometajo prag župniščem.

Te idilične razmere so vzele konec vsled prvega greha. Ljudje so se z grehom spuntali proti Bogu in so po grehu odstranili božje poveljstvo s tem, da so upeljali človeško poveljstvo in ustanovili posvetno državo. Po cerkvenem nauku je država plod greha, plod odpada od Boga, plod poganstva; po cerkvenem nauku sta vladodržnost in lakomnost provzročili ustanovitev države. Papež Gregor VII. je celo izrečno rekel, da je hudič ustanovil države. L. 1081 je pisal škofu Hermanu v Metz: »Kdo ne ve, da izhajajo kralji in knezi od onih, ki ne poznajo Boga in ki so z ošabnostjo, z ropom, z nezvestobo, z umorom, sploh s hudodelstvi vseh vrst in s pomočjo hudiča, kneza vsega sveta, v divji pohlepnosti in samopasnosti brepneli, da si pridobijo gospodstvo nad drugimi ljudmi.« Z enako odkritosrčnostjo se je izrekel o postanku držav papež Inocencij IV. v pismu do cesarja Friderika II. Povedal je, kar naravnost, da je vsak vladar nasilnik in ropar, komur ni cerkev podelila vladarstva, češ, cesar Konstantin je bil ropar, a postal je opravičeni vladar, ko je vse svoje pravice izročil cerkvi in jih potem zopet od nje prejel. Enakih izrekov in dokazil bi se lahko navedlo še vse polno.

(Dalje prih.)

Davek na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta ter mesa.

(Konec.)

§ 462, 273 št. 3 in 232.

Kdor težek dohodarstveni prestopki zakrivi, ali ga skuša storiti, potem pa v kontroliranje prestavljenemu organu kako darilo v denarju ali blagu vroči ali ponudi, ali kako ugodnost obljubi, ta zakrivi prestopki podmitenja, če ga je tudi k temu pozval dotični organ sam, ako že iz okoliščin brez dvoma ni razvidno, da ni bil njegov namen storiti težke dohodarstveni prestopki ali pa odvzeti dotični organ od službene dolžnosti.

Tako dejanje, ako ne spada pod določila obč. kaz. zakona, se kaznuje z zaporom od 8 dni do 6 mesecev.

Kdor razun spredaj navedenih slučajev kakemu organu povodom službenih opravil vroči, ponudi ali obljubi kako darilo, naj ga je že k temu pozval dotični organ ali ne, kaznuje se, ako dejanje ne spada pod določila obč. kaz. zakona, z globo 10 do 20kratne vrednosti dotičnega darila.

§ 461 potem 236, 237 in 273 št. 4. Uporaba podvrženih ali ponarejenih bolet.

Hudoben težek dohodarstveni prestopki se ponarejeno ali podvrženo boletu zakrivi oni, ki se na storitev ali zakritje težkega dohodarstvenega prestopka vedoma poslužijo ali namerava posluževati ponarejene bolete v zgoraj navedenem smislu porabi ali porabi boče.

Ako dejanje ni kaznjivo po obč. kaz. zakonu, tedaj je poleg denarne kazni dotičniku prisoditi zapor od 8 dni do 3 in 6 mesecev.

Denarno kazen je odmeriti od 10 do 400 K.

Pogoditev od kazenskega postopanja.

§ 541. Tisti, ki je radi dohodarstvenega prestopka bil zasačen, ima pravico prositi za opuščenje nadaljnjega postopanja,

1. ako se pred pričetkom preiskave vplača primeren znesek,

2. ako se odpove vsakemu zagovoru. Vsakdo, ki je bil zasačen pri dohodarstvenem prestopku ima torej pravico prositi za pogoditev.

Glede zneska, ki je povodom prošnje za opustitev nadaljnjega postopanja vplačati, določa § 32 navodila za uporabo dohod. kaz. zakona, da je dopuščeno prejemati v gotovih slučajih od po zakonu za dotični prestopki določene kazni kot odpustnino tudi 4. del odnosno tudi 8. del, torej tudi polovico pristojbine za katero se je hotelo prikriti.

§ 543. Pogoditev od kazenskega postopanja smejo dovoliti uradi, ki so za pobiranje davka prestavljeni in ki so prestopki zasačili in ovadili.

§ 545. Pogoditev se ne sme dovoliti za prestopke, ki z zaporom kaznjuje. Kakor je iz spredaj navedenih določil razvidno, so kazni jako krute. Strankam bodi pa v tolažilo povedano, da se nič tako vroče ne poje kakor je kuhano.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 4. aprila.

— **Občinski svet ljubljanski** ima v torek 7. aprila ob šestih zvečer sejo. Med drugimi so na dnevnem redu poročila: O prošnji Lenore Finčeve za podaljšanje miloščine; o prošnji Avgusta Repiča za dovoljenje izbrisa služnosti pridobivanja gline; o imenovanju asistenta pri mestni hranilnici ljubljanski; o prometu v mestni klavnici in na živinskih sejnih tekom leta 1902; o delovanju mestne posredovalnice za delo in službe tekom leta 1902; o računskem sklepu regulativnega zaklada za l. 1901; o računskem sklepu regulativnega zaklada za l. 1902; o odškodnini Schreinerjevemu dedičem za odstop sveta na Francovem nabrežju; o odškodnini Alojziju Lileku za odstop sveta v Črevljarskih ulicah in ob Ljubljani; o ponudbi Andreja Šarabona glede odstopa parcele številke 245/3 kat. obč. sv. Petra predmestje II; o ponudbi Zeschkovih dedičev glede odstopa sveta med juštišnim poslopjem in Dalmatinovimi ulicam; o regulaciji plače nekemu začasnemu mestnemu uslužbencu.

— **Pavšlar — falsifikator.**

Interpelacija poslance dr. Tavčarja in tovarišev v zadevi Pavšlarjevih falsifikacij se glasi: Dne 15. decembra 1902 so vložili nekateri poslanci iz Kranjske interpelacijo ter v isti konflikt, ki je nastal med načelnikom krajnega šol. sveta v Trnovem in ondodnim učiteljem, porabili za vsakovrstna ovađstva zoper imenovanega načelnika. Načelnik, gospod Ivan Urbančič, daleč naokoli čislani mož, ni namreč hotel za nekatere poprave v učiteljevem stanovanju posoditi iz lastnega žepa zneska 800 K, ker je učitelj poprej izjavil, da bo pri prihodnjih občinskih volitvah klerikalno volil. Posledica te interpelacije je bila, da je nastopila državna oblast z največjo energijo zoper Ivana Urbančiča. Uvedla se je dolgotrajna preiskava ter je bil Ivan Urbančič izpostavljen vsem mukam take preiskave. Končno se mu je meseca marca 1903 dostavila tožba zaradi kupovanja glasa, dasi še niso

bile občinske volitve v Trnovem, da niti razpisane še niso. Ni treba povdarjati, da je gospod Ivan Urbančič napredno misleč mož. Pred nedavnim pa se je dogodil sledeči slučaj: Neki Tomaž Pavšlar, posestnik mlina v Kranju, je bil javno obdolžen, da je s posestnikom Mihaelom Porenta sklenjeno pogojno kupno pogodbo ponaredil, s tem, da je lastnoročno končni termin te pogodbe falsificiral, namreč pravo letnico 1900 je ponaredil v 1901. To ponarejanje je zasledovalo očiten namen, pogodbo na nedovoljen način podaljšati in sicer na škodo drugi pogodbi, ki jo je imenovani posestnik Porenta jeseni 1901 sklenil z neko drugo stranko. Pavšlar je bil prisiljen, ponarejanje sodno priznati, ter se je nepoštenost njegovega postopanja obtežila s pričami, vendar se noče uvesti proti njemu kazenska preiskava. Imenovani Tomaž Pavšlar stoji dandanes seveda pod perutmi klerikalne stranke ter se čuti pod njimi tako varnega, da straši že več kot štiri leta po celi okolici s svojimi vodovodnimi koncesijami in računi pri tem, kakor je videti, tudi s protekcijo poljedelskega ministrstva. Ker so taki dogodki po tem, da morejo zbujati med prebivalstvom vero, da se na Kranjskem ne postopa z vsemi državljanji pred zakonom enako, dovoljujejo si podpisani vprašati: »Ali hoče nj. pre. zvišenost, gospod ministrski predsednik kot vodja c. kr. justičnega ministrstva potrebno ukreniti, da se v bodoče ne bodo mogli več dogajati taki slučajji?« Dunaj, dne 19. marca 1903. — Sledi 15 podpisov.

— **Dr. Šusteršič uzor člana raznovrstnih odsekov državnega zbora.** Kakor dobro znano sili se dr. Žlindra povsod v ospredje in istotako v posamezne odseke. Pri tem ni nič izbirčljiv radi sredstev in ne briga se prav nič za to, če odrine kakega starejšega in delavnega parlamentarca v kot. Njemu se gre za lastno sveto osebo in on hoče, da se njegovo ime zapiše v kolikor mogoče mnogo odsekov. Za delo naj se pa drugi zmenijo, to mu ne diši. Lahko se reče, da je dr. Šusteršič dosegel med vsemi poslanci rekord v lenuharenju in izostajanju od odsekovih sej. On ki se v lepem klubu tako krvavo trudi radi pravičnega reda, on ki se je seveda tudi članom novega odseka za spremembo pravičnega reda dal voliti, ni dosedaj niti k jedni sami seji tega važnega odseka prišel! Sej je imel odsek 5 ali 6 in v zadnji seji razpravljalo se je tudi vprašanje, ali naj bode poslovni jezik v državnem zboru po navetu Nemcev res nemški jezik v bodoče ali ne. To je bilo znano že pred sejo in dr. Žlindra kot zastopnik slovenskega naroda in član tega odseka vendar ni našel zadostnega povoda za udeležitev te veljavne seje. Sedaj pa naj še kdo reče, da ni dr. Žlindra uzor delavnosti in uzor marljivega poslanca! Ravno tako dela pa tudi v železniškem in legitiimacijskem odseku itd. Če bi kdo ne verjel, da se dr. Šusteršič res na vse

se je bil postavil sam. Morda, da njegova vrednost ni bila tako velika, kakor se je mislilo, ali faktum je, da ima tako konsekvntno in gotovo ne ravno ugodno izoliranje, velik vpliv na vse ljudi.

Ko je umrl, pokopali so ga z veliko častjo. Testamenta ni zapustil in ko je prišla komisija, je našla nekaj krajcarjev v gotovem denarju. Ljudje so se čudili, zakaj znano je bilo, da je moral imeti župnik lepo vrsto tisočakov. Ali ničesar ni bilo. Pohištvo in blago so prodali, nekaj so si vzele kuharice in dekle. Vina so našli v kletih več, kakor ga je imel veliki vinski trgovec v trgu.

Zdaj so ljudje že pozabili nanj. Premalo so vedeli o njegovi osebi, premalo so imeli snovi iz njegovega življenja za prazne govorice. Kuharici in deklam se dobro godi, izselile so se in vsaka ima v drugih župah svojo hišico in udobno življenje.

Kakšen je bil ta človek?

Nihče ga ni poznal toliko, da bi mogel dati na to vprašanje odgovor.

In tako življenje, zagrnjeno z ne-prodanim zagrinalom, ki se ni nikoli dvignilo in se nikoli več ne dvigne, je velika umetnost!

pretege ne ubija v raznih odsekih, naj pa upogleda prezenčne zapisnike in videl bode, da ni nikjer dr. Šusteršičevega imena zapisanega, kajti on ima drugače posla preveč in se ne zmeni za sejo posameznih odsekov, pa naj se zgodi kar hoče. In kje pa tiči pravi vzrok za to lenuharenje dr. Žlindre? Samo v značaju njegovem, ki mu velja, da mora povsod prvi zvonec nositi; drugače pa sploh ne sodeluje. Početkom državnoborskega zasedanja l. 1901 spletkaril in prosjačil je dr. Šusteršič, da bi bil izvoljen — čuje in strmite — načelnikom železničnega odseka in že se je videl na predsedniškem stolu narekavajuč železniškemu ministru razne zahteve klerikalcev. Toda ta up je splaval kmalu po vodi; dr. Šusteršič je zato kaznoval železniški odsek na ta način, do ne sodeluje v njem, za kar pa itak nima baje posebne kvalifikacije. Istotako noče v ostalih odsekih kot prostak sodelovati, dočim je prav spretnim poslanecem mesta v odsekih iz golega egoizma in napuha snedel, ter s tem znatno oškodoval vse jugoslovanske dežele. Tako se trudi klerikalni načelnik iz Kranjske v državnem zboru. Mož je pač doma in na Dunaju vedno isti napuh in isti sebičnost. In njegovi volilci so slepi!

— **Agenture v farovžih.**

V bližni bodočnosti ne bo na Slovenskem več treba ne notarjev, ne advokatov. Njihove opravke bodo opravljali naši duhovniki. Že zdaj se naši kapelani in župniki pridno vadijo v juridičnem delu. Nemara upelje naš knezoškof v Št. Vidu, ali na lemenatski univerzi v Ljubljani juridične kurze. Zdaj pišejo naši duhovniki pobotnice, kupne pogodbe, tožbe itd. Tudi tožbe zaradi ločitve od mize in postelje že pošiljajo sodiščem. Sodišča voljno popravljajo te vloge. Zaradi zakotnega pisarjenja še nobenega duhovnika niso kaznovali. Menda čakajo, da spameti kmeta škoda, katero trpi, zlasti isti, čigar tožba se ne da več popraviti. Mogoče je to, ker časih se že čuje: »pa me je hudič pripravil ob toliko!« Cesar naši farovski juristi sami ne zmorejo, to dajo klerikalcem-advokatom, takozvanim katoliškim doktorjem. Duhovniki so agentje za nje. Tudi informacije pišejo. Kat. advokat ima v farovžu prosto štacijo. Njegov koncipijent tudi. Zastonj se to ne da. Čemu tudi? Saj klient plača za srečni izid pravde devet maš, »devetdnevnic«. Srečen izid pravde se mu zagotovi. Zadnja maša devetdnevnic se mašuje na dan odločilne obravnave. Maši prisostvujejo tudi priče farovškega klienta. Duhovnik priporoča pravdo Izveličarju, klient in njegove priče molijo za dober izid pravde. Potem gredo potolaženi k sodišču. Katoliški zastopnik je molil za dober izid že v kupeju II. razreda. — Dostikrat gredo pravde takih farovških klientov v zgubo. Bog vidi in sliši vse. On tudi ve, če je farovski klient daroval kaki priči, ali njenemu sorodniku nekaj smrek, da si streho popravi. Koncem pravde se sliši večkrat: »par dobrih volov je šlo; naj hudič vzame to farovško kancelijo«. Krščanski nauk, nalogo učiti krščansko sovražstvo razlee in v spovednicah, so prevzeli razni menihi: lazaristi, frančiškani in jezuiti. Posvetni duhovnik mora skrbeti za »gmojni blagor« Slovencev. Žaljenja časti so tvarina, v kateri je naš duhovnik dobro orientiran. Plačal je namreč sam dosti šolnine. Ovađbe zaradi žaljenja časti pišejo duhovniki pravilno in kaligrafično lepo. Ne tako pravilno tožbe zaradi ločitve od mize in postelje. Pa pišejo jih vendar. Sodiščem pa prepustljajo trud, da poskrbijo zakonski par iz lepa spraviti in poravnati. Vsekako mora biti dotičnemu farovškemu koncipijentu na tem, da se žena znebi moža. Dozdaj smo take tožbe zasledili le od nesrečnih žensk brez otrok. Obe pravdni tvarini, katerih se oprijemljejo duhovniki sta taki, da se gre za mir in spravo mej ljudmi. Izmed večjega števila slučajev zaradi žaljenja časti omenimo tega-le: Neki dol. kmet pošlje ženi nekaj denarja. Napis je N. N. v Šmarjeti. Ondotni poštar izroči denar adresatnji in ta ga sprejme. Pozneje se izkaže, da se je odpošiljatelj denarja zmotil in mesto Toplice pri Šmarjeti, zapisal Šmarjeta. Mogoče je tudi, da

so na amerik. pošti izpustili besedo Toplice. Dotični kmet je prišel domu in lomašil po krčmah, vpilje o goljufigi in dolži poštarja goljufige. Ta je kmetu razložil, da je pravilno ravnal. Kmetu ni bilo ničesar dopovedati. Po krčmah je naprej govoril o goljufigi in enkrat prišel celo v štacuno k poštarju ter mu zopet očital goljufigo. Poštar mu je rekel, da ga vrže iz štacune, (poštar je tudi štacunar) če ne bo nehali. Poštar je potem kmeta tožil zaradi žaljenja časti. Kmet je šel k župniku vprašat za svet. Župnik mu je z vnmom spisal protitožbo zaradi žaljenja časti proti poštarju. Miroljubni poštar bi se bil zadovoljil z izjavo, ki mu da zadoščenje. Ali župnik je slov. katoliški duhovnik moderne struje in — kmet mora plačati precejšnjo kazen in stroške. Še pri obravnavi bi se bila dala poravnava doseči, ali kmet je zaupal na župnika, ki mu je povedal, da ne more pravde izgubiti. Tudi ta kmet bo enkrat še prav odkritosrčno rekel: »naj hudič vzame to farovško kancelijo.« Nam more le prav biti, da se tako godi. Kmet se nam sili, a pomagati mu ne moremo. Ti pojavi kažejo, kako trhel je sistem, ki je poleg konsumov vodil še farovške kancelije. Ta sistem poka in mora propasti čim preje, tem boljše tudi za naš narod. Najuspešnejši razdiratelji tega sistema so njegovi uradniki, namreč duhovniki. Enkrat je že malo manjkalo, da ni šel v naših deželah rakom žvižgat. Podirali so ga tedaj to je v 16. veku pred vsem kat. duhovniki sami, ker so živeli kakor neke živali. Tudi dandanes žive nekatere tako, dosti je pa tudi tacihi, ki delajo kakor je razvidno iz navedenih slučajev. Ne morejo drugače. Danes imajo tudi boje proti njim neugodnemu gospodarstvu duševnega in socialnega življenja. Nove razmere so v nepremostnem nasprotju z razmerami, v katerih je njihov sistem nastal, postal vladar sveta. Še mravljinice se brani — kaj bi se ne branil nekdanji mogočnej, kat. duhovnik. Človek je, kakor drugi in o njem velja, kakor o družih: človeško življenje je v desetih sluhajih devetkrat hud boj za eksistenco, ali po domače rečeno: vsak za-se in zlodej naj vzame tistega, ki zadnji pride. Slov. kmet, ti pa plačuj ta račun. Enkrat se že naveličaš tega plačila; saj se dolarji težavno pridobivajo.

— **Usmiljenke v deželni**

bolnici v Ljubljani. Oni dan smo sporobili, da je ena teh babnic, ki v deželni bolnici kot »usmiljenke« straše, neki bolnici iztrgala naš list iz rok, češ, da je v deželni bolnici prepovedano brati »Slovenski Narod«. To je nesramnost, da si vedeji ni misliti. Bolnica je deželna last, ne privatna last teh babnic; bolniki se ne sprejemajo v bolnico iz usmiljenja, nego imajo pravico do sprejema. Usmiljene sestre pa tudi ne »strežejo« bolnikom iz usmiljenja, ampak ker delajo v bolnici sijajne kupčije. Če veljajo za koga dr. Šusteršičeve besede, da žre, veljajo za red usmiljenih sester. Treba je le poznati razmere. Red usmiljenih sester ima na leto 140.000 do 150.000 kron čistega dobička od deželne bolnice, po odbitju vseh stroškov za usmiljenke same in ne glede na kupčijo z vinom. To je ogromna svota, ki jo plačuje dežela. Ta dobiček delajo usmiljenke pri hrani. Za hrano so sijajno plačane, dajejo pa bolnikom tako pičo, da se vsak prestraši, kdor mora v bolnico. Celo revni ljudje, ki nimajo najpotrebnejših sredstev, niti postrežbe, se branijo iti v bolnico, ker je hrana na III. razredu pod vsako kritiko. O tem, kako se manipulira, imamo prav interesantnih podatkov, ki jih o priliki že spravimo na dan, da spoznajo ljudje, kako bresserčno te usmiljenke bolnike izkoriščajo. Sicer bi se morala tudi dežela malo zanimati za to zadevo. Če bi usmiljenke dajale bolnikom dobro hrano, tako, kakršno jim dežela plačuje, bi bolniki dosti prej okrevali in zapustili bolnico. Za izgled, kako znajo usmiljenke delati dobičke, naj navedemo danes samo tole: Ko se je pre-računalo, koliko se naj plača za hrano, se je plačilo za juho nastavilo

jako visoko. Računa se pri tem, da se meso v juhi popolnoma razkuha, drugo meso pa se posebej plačuje. Usmiljenke pa ničesar ne razkuhajo, nego spravijo dotično svoto v svojo malho. Tako so oškodovani bolniki in je oškodovana dežela. Tudi drugače se manipulira na podobne načine. Zdravniki seveda tega ne vedo, ker se bolniki ne upajo nič reči, vedoč, da bi se jim »sestra« žele maščevale. Vsekako pa je poklicnim krogom priporočati, da nadzorujejo kar najstrožje manipulacije s hrano in da vsaj tudi v kuhinjo pogledajo. Tudi hrana v II. razredu ni primerna. Plačevati je na dan 5 kron 50 vin., vino pa še posebej. Za tako plačilo se pač lahko poštena hrana daje, in bi usmiljenkam ostalo še dosti dobička. A kaj so godi? Imamo pričo, ki je slišala, ko je »sestra« na hodniku naročila »devica« glede neke bolnice II. razreda: »Zdaj je že osem dni tukaj; zdaj mora vse od kraja jesti. In res je bolnica dobivala za dnevnih 5 K 50 vin. tako hrano, kakor v kakem »auskoku«. To so škandalozne razmere, katerim se mora konec narediti. Tudi potrežba je slaba. Najraje se usmiljenke zmažejo, ne vemo, ali tiče v kapeli, ali v kleti, a kadar so odšli zdravniki, navadno jih ni dobiti. Sestre pa nosijo vedno s sabo ključke do tistih omar, v katerih se nahajajo medikamenti in druge stvari, katere se sme bolniku na zahtevanje dati, da ga prehuje bolečine vsaj za trenotek opuste. Druge postrežnice kakor »sestra« nimajo pravice do teh omar. Zdravila, katere ima bolnik po zdravnikovem naročilu takoj dobiti, dobiva navadno šele v par dneh! Seveda pa trdi »usmiljena« sestra zdravniku na njegovo vprašanje, da je bolnik že dobil zdravila; bolnik se navadno ne upa ugovarjati in tako seveda tudi zdravnik ne more vmes seči, ker misli, da je vse v redu. Zgodilo se je že, da so se bolne ženske kar cele ure zvijale samih bolečin v postelji in ni bilo »te usmiljene« blizo, da bi dala to iz omare, kar dovoljujejo gg. zdravniki za tak slučaj. Druge postrežnice, »device«, pa trpečemu bolniku v takem slučaju tudi ne morejo pomagati, ker seveda nimajo dotičnih ključev. Za danes dovolj. Ker pa hočemo tem »usmiljenim« izkoriščevalkam bolnikov in dežele v prihodnje posebej vedno pozornost, prosimo vse, ki bi nam mogli kako na roko iti, naj nam sporoče, kar jim je znano in kar se da dokazati.

— Črnovrška mlekarne. »Slovenec« z dne 31. marca je pisal med drugim o črnovrški mlekarji tudi sledeče: »Pirc, strasten nasprotnik naše organizacije, je bil v Črnomvrhu. V mlekarji je predaval, in pa videl raznih neredov, nad katerimi se je zgražal od vlade poslani revizor. Mi smo se obrnili na g. ravnatelja Pirca za tozadevne informacije in on nam je povedal, da je bil zadnjič na Črnomvrhu 28. aprila l. 1901. tedaj ravno pred dvema leti, ko na Črnomvrhu ni bilo še nobene mlekarne. — Iz tega sledi koliko vere zasluži »Slovenčev« poročilo, ki si upa objavljati laži, katere je mogoče vsak hip kontrolirati. »Slovenčev« vseskozi lažnjivi članek je spisal prejšnji črnovrški kaplan Sever, ki sedaj študira na Dunaju profesor, ki bi seveda škofove zavode Sever bi s svojimi lažmi rad ščuval proti županu g. Lampetu in g. Vidmarju, ker je naš list Severja enkrat zlasal. Sever se je zbal in ni hotel več odgovarjati. Zdaj se skuša maščevati z mlekarjo. Kako pa je s to mlekarjo? Ko se je snovala, se je takoj vsestransko povdarjalo, da kdor misli strankarstvo vpeljati v zadrugo, naj se raje ne vpiše. Tako je tudi ostalo, še do danes ni prišlo v zadrugo da nikakih spopadov med strankami in nima zadruga nika ke politične barve. V prvem načelstvu so bili trije liberalci, gospod Lampe, g. Vidmar in g. Franc Čuk nadučitelj; v nadzorništvo 6 članov, pa je bil načelnik g. Zagode Franc in drugih 5 klerikalcev med temi dva Rudolfa, brata kaplana Rudolfa. Klerikalci so torej

imeli večino. Vseh udov je danes nad 100, med njimi kvečjemu 25 liberalcev, torej komaj četrtina. Kako more »Slovenec« tako zadrugo proglasiti za liberalno, ni umljivo. Povdarjati pa moramo, da ni nikdar prišlo med udi do prepira radi tega, katere stranke da je kdo. Postopalo se je vedno popolnoma nepristransko. Pri ustanovitvi zadruge bilo je pripravljenih dosti več udov posebno še iz podobčin, pri ustanovenem shodu je kazalo, da pristopijo do zadnjega kmetovalca h zadrugi, le oni ne, kateri sploh z mlekom blizo nemorejo. Kmalop, ko se je zadruga otvorila, je začel kaplan Sever po podobčinah ljudi pregovarjati, da zadruga je sedaj čisto liberalna in da ne kaže pristopati. Sever je lagal, kakor zna samo tak človek. Sever je s tem odvrnil od zadruge mnogo kmetov, kateri bi bili sicer pristopili, ker se je vsled prijave tolikih udov računalo na primerno množino krav, je bilo treba omisliti parno mlekarjo. Kazalo je namreč, da bo dežela vsak dan potrebovala nad 1000 kg mleka. Oprava mlekarne je veliko stala, stroji brez parnega stroja so izključno vsi novi. Prvo leto se je začelo delati s 1. marcem. Mlekarja je bila urejena šele septembra. Ko je v občini največ mleka, se torej ni moglo od udov mleko prevzemati, ker ni bilo za isto množino mleka strojev. Ko so bili stroji postavljeni, t. j. septembra se je začela množina mleka nižati, ker na jesen pride skoro najmanj mleka. Vsled tega, ker ni bilo mleka, izdatkov pa dosti, bil je ob koncu leta deficit. Povrh tega pa, da ni bilo dosti mleka, dobili so nekega Moravca za sirarja, katerega je priporočala deželna kmetijska šola na Nižjem Avstrijskem Mož je pa bil le teoretikar in je skoro ves sir pokvaril, da ni zadruga skoro ničesar zanj dobila. Tu je videti, kako je manjkalo od dežele nastavljenega veččaka, kateri bi hotel nadzirati mlekarne. Kasneje je bil sedanji deželni sirar Sieber nastavljen in ko je isti prišel na Črni vrh, se je takoj sirarstvo zboljšalo. Kaplana Severja je bila prva skrb vedno ta, da ni niti eden povsen prediva za blagoslovljenje božičnega kruha iz hiše nesel, da ni Sever blatil mlekarne in jo vedno proti ljudem popisoval, da ne zasluži zaupanja, vsled česar tudi letos ni bilo v mlekarjo prinesenega mleka toliko, kakor bi ga lahko bilo. Koliko je sedaj prave zgube so ve in pa ne, ker gotovo bode revizor kaj bilanco drugače sestavil, nihče pa nima straha, da bi kaj vedoma hoteli nasukati. Občnih zborov je bilo zato več, ker se je šlo za razpust zadruge in se je bilo treba po pravilih ravnati. Treba je vprašati zakaj pač ni nadzorništvo svojega posla po pravilih izpolnjevalo. Nadzorništvo je pač istotako odgovorno za stanje zadruge kakor načelstvo in v nadzor ništvu je popolnoma klerikalno. Župan g. Lampe je odstopil ne vsled bojazni, a radi obilega posla, ki ga ima, prevzel pa je radovoljno mesto odbornika. »Slov.« vprašuje, zakaj je zadruga prosila podpore pri žitniku. Kaj ni žitnik državni poslanec za ta okraj? Na ministrstvo je bila prošnja pravilno sestavljena in je zadruga tudi takoj vse, kar se je zahtevalo na ministr. poslala, samo z razločkom, da ni šla stvar skozi roke »referent« kaplana Severja, ampak direktno na ministrstvo. Zato Sever sedaj tako kvaka. Sploh laže »Slovenec« tudi v tem slučaju po svoji navadi. Zadruga je vzela posojilo v Črnomvrhu in v Idriji, neka gospa Plešner, imenovana stara tetka, je le hranilno knjižico zastavila, da se je nekaj denarja nanjo vzelo, sicer pa, kakor kaže v Črnomvrhu, če bi ne bilo tiste stare tetke, bi marsikak kaplan spil manj vina. Boga naj zahvalijo, da gospa Plešner odstopi svojo hišo občini, da bodo duhovne pod streho spravili, ker sicer ne odstopi za take ljudi nobeni kmet košček zemljišča, kjer bi se njih palača gradila.

— Imenovanje biskupa Flappa tajnim svetovalcem.

Te dni smo bili povedali, kako je »Naše Sloga« tolmačila imenovanje biskupa Flappa tajnim svetovalcem. V zadnji številki tega lista se oglašajo neki drugi člankar, ki razvija drugačno mnenje. On meni, da so se na Dunaju vendar malce prestrašili večnih izletov iz Poreča v Rim. Sedaj je baron Polesini v razgovoru s kraljem Viktorjem, sedaj je Crevatin na banketu pri ministru Nasi, sedaj se pozdravlja Campitelli in Biancherija itd. itd. Na Dunaju so začeli misliti: kaj vraga, mari je za Poreč prva in zadnja inštanca v Rimu, in mi da bi ne bili v kaki zvezi »z glavnim mestom« ene avstrijskih pokrajin! Tudi to je dalo povod imenovanju biskupa Flappa tajnim svetovalcem, da bo vsaj kdo prihajal na Dunaj »informirat« kako je tu doli! Pa morda tudi strah, da ne bi tudi Flapp začel zahajati tja, kamor zahajajo drugi. Kake bodo te »informacije« Flappove, o tem smo menda vsi na jasnem. Saj govore dejstva, ki jih navaja list »Naše Sloga« sama. Cerkev v Pulju je pod Flappom iztirala zadnji sled hrvatskega jezika iz svojih obredov. Vsaj cerkev bi morala biti pravična, ali pod Flappom se ne gleda na jezik pobožnikov, ampak le na voljo prvakov italijanske stranke. Člankar v »Naši Slogi« povdarja tudi, kako bi morali vsi podpirati Rimanjce s tem, da bi jih posnemali, da bi vsi zahtevali svoje narodne obrede. A na čelo temu gibanju bi se morala postaviti duhovščina sama!

— »Ponesrečena spekulacija«: Pod tem zaglavjem je prinesel »Slovenec« v št. 74. novico, da si je hotel pivovarniški podjetnik H. T. prihraniti dace in deželno naklado od 100 litrov piva, ki ga je baje velel slugi peljati po prepovedanem potu v mesto. V tej notici jemlje »Slovenec« obče znanom in spoštovanemu trgovcu gospod Hugonu Turk-u dobro ime, ker mu na povsem neosnovan način podtika nepoštenost, češ, da je hotel zvižajno dace in deželno naklado prihraniti. Popolnoma izmišljeno je, da je g. Hugo Turk velel slugi, to je svojemu hlapcu Karlu Steblaju, peljati pivo po prepovedanem potu v mesto. Gospod Turk je poslal svojega hlapca s pivom in denarjem za dace v mesto, toda hlapec je denar poneveril, ter skušal potem pivo vtihotapiti v mesto. Šele tretji dan je užitninski paznik prišel povedat v Šiško, kjer ima g. Turk plzensko zalogo piva, da se je 100 litrov piva na mitnici konfiskovalo. G. Turk je sprevidel, da ga je hlapec prevaril in je istega ovadil takoj na policiji. Iz povedanega sledi, da je bil g. Turk sam žrtev nepoštenega hlapca, da ne pade nanj niti senca suma, kar se je tudi pri užitninskem zakupu upoštevali. Ta slučaj je zopet dokaz, kako naglo so »Slovenčevci« pri rokah, ako je prilika sumničiti domačega podjetnika.

— Vzor dušnega pastirja se nahaja v okolici Razdrtega. Dobro poznati g. ekspozit Pele (brat tovarnarja novih pratik), ki že nekaj let na Ubelskem duše pase, je bil te dni naprošen, da gre z vozom nekega bolnika previditi na Razdrto, katero je oddaljeno četrte ure. Pele je to prošnjo odbil s pristavkom: »Ne grem, tudi če danes umrje!« Bolnik je vedno bolj slabel in morali so poslati eno uro dlje po duhovna, kateri je res prišel. A med tem je bolnik tako oslabil, da ni bil za previdenje sposoben. Vera peša, kaj ne? Z ozirom na to se nam piše z Razdrtega: Vprašamo g. knezoškofa, ali ni vsak dušni pastir dolžan bolniku željo po zadnji popotnici splošni, tudi če se gospodom ne ljubi radi preobilne telesne težkote na pot iti? Gosp. knezoškof, imamo še dosti gradiva! Za danes še molčimo. To pa rečemo: Skrbite rajše, za kar imate skrbeti, ne za nepotrebno! Na svidenje! — in —

— Konsum v Tuhinju je žalostno poginil in zapustil svojim članom lep primanjkljaj. Konsumarji seveda nečesto tega primanjkljaja plačati, a našli so vendar sredstva, da ga pokrijejo. Pobrali so namreč rezervni zaklad posojilnice in z njim plačali izgubo pri konsumu. Znat' se mora!

— Poziv. Vsak delavec je vreden svojega plačila. — To je star

pregovor, ki se ga tudi drže vsi stanovi. Res so morali nekateri dolgo trkati, da se jim je odprlo in dalo, česar so zahtevali, a zgodilo se je vendarle. — Naš stan tudi trka in trka, a ne odpre se mu. Ne prosimo kot sitni berači, ampak prosimo pošteno zasluženega plačila za svoje koristno in pretežavno delovanje. To svojo zahtevo hočemo o Veliki noči v sredo 8. t. m. na vsa usta javno povedati na učiteljskem shodu v Ljubljani vsem onim, ki so poklicani, da nam pomagajo. Shod bo popolnoma nepolitičen. Razpravljalo se bo le o našem gmotnem stanju, ki ga čuti vsak enako, bodisi katerekoli narodnosti ali stranke. Da bo pa ta naš shod časten, je sveta dolžnost vsakega učitelja (učiteljice), da se ga gotovo udeleži. Posebno pa pozivljamo slavna okrajna učiteljska društva, da delujejo z vso vmo, ki jo stvar zasluži, pri svojih članih na to, da se udeleži shoda vse krajnsko učitelstvo. Na svidenje v polnem številu na shodu! — Pripravljalni odbor za sklicanje učiteljskega shoda.

— Odbor društva slovenskih učiteljic z vlnudnim vabilom pozivlja svoje članice, da se polnoštevilno udeležijo učiteljskega shoda, dne 8. aprila, ob 1/2 10 uri v Mestnem domu — kakor tudi društvenega zborovanja, ki se vrši isti dan popoldne ob 1/2 3. uri v deklški Srazednici pri sv. Jakobu. — Učiteljice stojimo prej ko slej za popolno enakopravnost z učitelji in sicer z edinim a polnovrednim vzrokom: da se naše dolžnosti niti za pičico ne razločujejo od onih — učiteljev! Nasprotno: ponk v ročnih delih dodaje nam še marsikatero trudapolno uro — in zato so upravičene zahteve, da se nas za ta pouk nagradi — ali pa nastavi posebne učiteljice ročnih del. Več na shodu!

— Deželni predsednik na Koroškem je res postal dvorni svetnik v Lincu baron Robert Hein. Na to, da bi novi dež. predsednik bil zmožen jezika tretjine vsega koroškega prebivalstva, se vladi ni zdelo potrebno jemati ozir. Dosedanji, prav koncilantni deželni predsednik Oton vitez Freydenegg je šel v pokoj in mu je cesar tem povodom podelil baronstvo.

— Volitve v Trstu. Na predlog nekaterih volilcev iz III. okraja tržaške okolice (Sv. Ivan) je bil na treh shodih proglašen kandidat za ta okraj g. Ante Jakič, izdajatelj »Slovenske Misli« v Trstu. Odbor političnega društva »Edinost« se s to kandidaturo ne strinja in je priobčil v »Edinosti« oficialno izjavo, v kateri proglašja, da nikakor ne more privoliti v to kandidaturo ter apelira na volilce iz Sv. Ivana, naj oziroma, da bodo volitve v mestni okrog deželni zbor tržaški slovesna manifestacija slovenske skupnosti.

— Vojaška vest. Iz višjih oficirskih kr. gov. čujemo, da pride s 1. majem t. l. k. pešpolku št. 27. v Ljubljano neki nadvojvoda — ime nam ni znano — in da ostane tu eno leto.

— Zadnji dve gledališki predstavi. Jutri, v nedeljo se vršata predstavi dveh novitet: pop. ob pol 3 uri »Satanova hči« in zvečer ob pol 8. uri »Adrienne Lecouvreur«. Naša drama je igrala v sezoni 1902/3 18 novitet in 17 iger lanskega in starejšega repertoarja. Bilo je med 100 predstavami 65 dramskih, tedaj velika večina. Naše dramsko osobje torej zasluži, da se za zadnje dve predstavi naše gledališko občinstvo živo zanima, saj se dohodki razdelé med vse sodelujoče igralce. »Adrienne Lecouvreur«, je repertoarna igra vseh velikih odrov ter je velika in težka naslovna uloga v rokah gđ. R. Rückove.

— Slovensko gledališče. Veseloigra »Satanova hči« se je uprizorila sinoči prvič na našem odru; predstava je bila izven sezone in se je vršila na korist dramskemu osobju. Veseloigra sama nam ne more imponirati; preveč ima neverjetnih prizorov in par značajev v njej je do skrajnosti nenaravnih. Edino, kar jo

odlikuje, je zdrava tendenca, naperjena proti hinavski pobožnosti in lažnjivi bogoljubnosti. — Dejanje se vrši na gradu barona Kostaviškega, katerega je navidezna vdova pl. Kačič, rafinirana sleparka, pridobila popolnoma za svoje sebične namene, da bi namreč del svojega bogastva zapustil njej, ostalo pa daroval cerkvam. V to ga je navdala s pretirano pobožnostjo; medtem ko stari graščak živi skromno v molitvah, si vdova privoščja marsikaj. Pri Kostaviškem živi tudi navni kandidat bogošlovja, Stanko, ki se seveda v vsem pokorava navidezni svetnici Kačič. A k njemu pride na poset njegov stričnik, pl. Živica, lahkomisljen, zadolžen mladenič, ki pa na gradu hlini kot največji spokornik in molilec, da bi si na ta način pridobil stričjevo srce in njegovo bogastvo. Zajedno z njim je prišla h graščaku Klara Mirni, da ga zabava in mu dela družino. Ona pa je zelo bistrega duha, ki uvidi takoj, da je baron žrtev pretirane bogomolnosti, in zato mu napeljuje misli na vesele, posvetne stvari, da ga tako odtrga mrtvem nadnaravnemu kultu. Takoj jo nazovejo satanovo hčer in slednjič bi morala vsled intrig hinavske vdove zapustiti grad, da se ne izkaže za graščakovo hčer iz njegovega mladostnega zakona z operno pevko, o kateri pa mu je vdova natvezila, da se je utopila s hčerko vred. Razmere se zdaj seveda spremenile: Klara ostane pri očetu, Kačič zapusti grad, svojemu stričniku, pl. Živicu, poplača graščak dolgove in kandidat Stanko se zaroči s Klaro, kateri je že poprej kazal svoje nagnjenje. Kot slaba vest zadolženega pl. Živica nastopa tudi njegov preganjalec Šiška, ki pripomore, da se vdova razkrinka in pride njena laž na dan. — To je ogradje veseligr; sestavljena je iz nekaterih zanimivih prizorov, a mnogo je v njej pretirano nenaravnega. Edino tendenca nas more sprijazniti z igro, da spregledamo malo njene slabe strani; umetniškega ni seveda ničesar v igri. In baš to so si umetniki igralci izbrali za svoj večer! — Igralo se je v splošnem dobro. Gđ. Kreisova v ulogi Klare nam je bistro predstavila značaj prosvetljene gospodične in našla je v njej več krasnih mest ter jih lepo povdarila, le napram kandidatu bi morda lahko malo bolj pointirala svojo ulogo. Gospa Dragutinovičeva je bila karakteristična kot hinavska svetnica in se je posebno odlikovala s svojo naravno igro. Gosp. Dobrovolny kot kandidat bogošlovja je igral markantno; dobro ga je pogodil in nam predstavil kot nedolžnega in neizkušenega mladeniča. G. Dragutinovič je bil popolnoma zadovoljiv kot graščak, g. Hašler nam je predstavil vrlo svojega junaka. Igral je karakteristično in naravno zadolženega veterinjaka in ga označil vestno ter natančno. Ulogo je prevzel šele zadnji dan, a vseeno je bil dobro poučen o njej. Šiško je igral gosp. Verovšek. Ta značaj je v igri najbolj čuden in ponarejen; videli smo ga na odru nekonsekventno izdelanega. Ugajali so tudi drugi igralci. Predstava je bila slabo obiskana; občinstvo se je izkazalo zelo nehvaležno napram igralcem, ki so mu v sezoni priredili toliko veselih ur. Y.

— Oratorij »Sv. Frančišek«. Glasb. Matica« je izdala knjižico o skladatelju P. Hartmannu in njegovem oratoriju »Sv. Frančišek«, kateri se bo 22. in 23. v stolni cerkvi izvajal. Knjižica se dobiva v trgovini gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu št. 7. brezplačno, občinstvo iz dežele si jo lahko po pošti naroči, spisal jo je g. P. Hugolin Sattner. V prihodnjem tednu izide latinsko besedilo oratorija s slovenskim prevodom, katerega je izvršil župnik, g. Fran. Finžgar in objavi se natančni program. V zavedi solistov, kateri bodo solovski partije v oratoriju v Ljubljani izvajali, se je te dni gosp. koncertni vodja Hubad mudil na Dunaju. Dogovori se bodo prav kmalu dokončali in se imena solistov v prihodnjem tednu objavijo. Altovsko partijo Sv. Klare bo pela c. kr. dvorna operna pevka gđ. Josie pl. Petru. Zanimanje za izvajanje oratorija je jako veliko in se

— Dalje v prilogi.

sežedi dobivajo v trgovini Lozarja. Opozorjamo pa občinstvo da kupljene vstopnice samo ob sebi umevno veljajo le za oni dan, kateri je na vstopnicah označen in se nikakor ne bodo mogle zamenjavati z vstopnicami drugega dne.

— Združeni pivovarni žalec in Laški trg. Kakor slišimo, je ljudstvo z novim pivom delniške družbe združenih pivovarn v žalec in Laškem trgu jako zadovoljno. Pivo je izborno dobro. Po roča se nam, da je ta družba v zadnji seji upravnega sveta sklenila, povečati obe pivovarni in ju oskrbeti z najnovejšimi stroji. Zato ga tega izbornega piva je v Pogačnikovi hiši v Šiški, naročila pa sprejema centralna pisarna v Gradščini št. 7.

— Krajevna skupina društva slovenskih odvetočnikov in notarskih uradnikov v Ljubljani zaključila je ravno kar steno grafijski tečaj, katerega je vodil s posebno spretnostjo gospod profesor Franc Novak. Ista šteje si v dolžnost imenovanemu gospodu profesorju za njegovo naklonjenost napram društvu in za njegov vsestransko temeljiti poduk izreči s tem javno srčno zahvalo! — Pribiti pa moramo premalo zanimanje p. t. tovarišev za svoje društvo ter malomarnost udeležencev tesnospisnega tečaja, za katerega se je bilo sicer oglasilo 17 udeležencev, izmed katerih pa je zadnji čas ostalo komaj 4 rednih obiskovalcev. — Kljub nekoligialnosti nekaterih p. t. tovarišev razvija se naše mlado društvo še dosti dobro. V kratkem izide tudi letno poročilo o delovanju naše centrale. — Po komaj 6 mesečnem obstanku šteje naša krajevna skupina že 24 rednih članov. (Omeniti se pa mora, da večina ravno istih tovarišev, ki so imeli o priliki obnega zboru veliko besedo, ni pristopila društvu.) Kot ustanovniki pristopili so do sedaj naši skupini s prispevkom 50 K gg. dr. Karl Schmidinger, c. kr. notar v Ljubljani, dr. Jakob Schegala, odvetočnik v Kranju. S prispevkom 8 K pristopili so kot podporni udje gg. Niko Lenček, c. kr. notar v Škofljici, dr. Jurij Pučko, c. kr. notar v Krškem, dr. Karl Triller, advokat v Ljubljani in dr. Žnidarič Alojz, c. kr. notar v Ilirski Bistrici, — kot podporniki sploh pa gg. dr. M. Hudnik, odvetočnik v Ljubljani, Josip Smolej, c. kr. notar v Vel. Laščah in Emil Orožen, c. kr. notar v Kamniku. Vsem tem blagim p. t. rodoljubom izrečena naj bude tem potom presrečna zahvala! Slovenski odvetočniki in notarski uradniki vedeli bodo ponosno ceniti naklonjenost svojih p. t. šefov do našega društva, katero jim je gotovo najbližje izmed društev. Spoštovati vedeli bodo tiste p. t. šefe, ki so pokazali, da hočejo ugled svojih uradnikov vsestransko povzdigniti. Ne zastoj bodo njih ljubeznjivo ravnanje svojim uradnikom nasproti, ker si bodo s takim ravnanjem pridobili ne le srečo svojih delojemalcev temveč tudi ljubezen, zahvalo in globoko spoštovanje istih zadnjih družin. S tem kličemo vsem svojim p. t. članom: Naprej za naše koristi, naprej za naš obstanek!

— Na c. kr. poštne uradu na Viču, v političnem okraju Ljubljana, uvedla se je dne 1. aprila t. l. brzojavna služba (omejena dnevna služba).

— Slovensko bralno društvo v Kranju priredi v svojih prostorih v nedeljo, dne 5. aprila t. l. predstavo igre »Revček Andrejček«. Po predstavi prista zabava.

— V Radečah pri Zidanem mostu je minski strugi utonil 4-letni sinček ponočnega čuvaja Alojzja Otavnik. Stariši pazite na svoje otroke!

— Izpred sodišča. Kazenske obravnave pri tukajšnjem dežel. sodišču. 1.) Dne 15. svečana t. l. je prišel Janez Gruden, tovarniški delavec v čakalnico Radovljiške postaje. Na vprašanje železniškega uslužbenca Franceta Hode kam da se popelje ni Gruden ničesar odgovoril, in na opetovano vprašanje prišel ga je Gruden zmerjati z »kriplejnom, smrkvomc i. t. d.« pa tudi dejansko se ga je lotil, vsled česar je Hode bil na ustnicah in na roki lahko ranjen. Gruden se s pijanostjo zagovarja; obsojen je bil na 4 mesece ječe. 2.) Dinar Anton Cvek je 23. listopada v Rozmanovi gostilni v Predvoru prosil prenočišča, kar se mu pa ni ugodilo; ker pa le ni hotel iti iz hiše, pahnjal ga je navzoči Jernej Ribnikar kočarja sin iz sobe v vežo. Na pragu je Cvek, ki je bil pijan zopet padel, na kar ga je Franc Naglič vzdignil in ga spravil v neki hlev spat. Cvek je bil pri tej priliki težko ranjen, in sumilo se je da sta ga Naglič in Ribnikar poškodovala; to pa se ni moglo ne po pričah ne po poškodovancu dognati, zato sta bila oba od zadožnega dejanja oproščena. 3.) Na 40 K denarne globe je bil obsojen Vaelav Paleček trgovec v Gorenji vasi, ker je 12. prosinca svojo tačo, s katero ne živi v posebnih prijateljskih razmerah potegnul za kito tako, da je ta padla in si desno ramo poškodovala. Z nadaljnjim odškodninsko zahtevo, se je pa zavrnila na civilno pravno pot.

— Poskušena samomora. Marija Sabot 29 let stara tovarniška delavka, pristojna v Št. Vid nad Ljubljano, ter tam stanujoča se je včeraj hotela zastrupiti s tem, da je doma ostrgala več žepken in pojedla žveplo in fosfor. Prepeljali so jo v deželno bolnico. Sabot je imela dolgotrajno in nalezljivo bolezen, radi katere se je hotela zastrupiti. Zdravniki upajo, da jo rešijo smrti. — Iz Šmihela na Notranjskem se nam piše: Fant Josip Mrše se je na vrtu posestnika Martina Grudna poskušil obesiti, ker ga je mati radi pijančevanja svarila. Gruden je Mršeta rešil, v zahvalo pa ga je Mrše grdo ozmerjal in preklinjal.

— Divjea petelina je ustrelil danes zjutraj na Strci pri Brezovici g. Fran Počak iz Ljubljane.

— Čudovit žolodec. V Zagrebu biva Gradčan Emanuel Wild mayer, ki je z največjo slastjo kamenje, žrebce, igle, žepne nožice itd., a vse to pa zalije s fosforno kislino. Končno pa se še vse de k obedu ali večerji ter spravi »pod streho« tolike množine hrane, da je navadnemu zemljanu neumljivo. Mož je šele 25 let star ter zelo močan. Zdravniki se zelo zanimajo zanj ter ga vabijo v goste. Neki ameriški učenjak se pogaja z Wildmayerjem, da mu proda še za časa življenja svoj žolodec.

*** Najnovejša novica.** Zagrebški socialni demokratje so izdali poziv, v katerem ostro obsojajo zadnje izgrede. — Kateki zem na — indeksu. Učno knjigo za verouk na francoskih gimnazijah, ki jo je spisal opat S. flet, je Vatikan zapisal med prepovedane knjige. — Boj med dijakmi in orožniki. Pri dijaških nemirih v Salamanki so orožniki streljali na dijakke ter tri ubili. — Zgorela je vas St. Lorenca na Gornjem Koroskem. — 100.000 frankov nagrade za neko važno medicinsko iznajdbo je dobil profesor v Pasteurjevem zavodu v Parizu Emil Roux. Ves denar je poklonil v dobrodelne namene. — Papež — boter. Papež je sklenil biti krstni boter vsem otrokom, ki so se rodili na dan njegovega jubileja v Rimu ter jih obdarovati. Kakor so poizvedbe dognale, rodilo se je ta dan 39 otrok. Humor pa ima papež v kljub svoji starosti! — Poneverjenje pri graški zastavi. Uradnik Brodnik je po neveril 15.000 K. Denarja pa ni porabil zase, ker je živel zelo skromno, temuč za poročstva svojim prijateljem. — Velik proces se je pričel včeraj na Dunaju. Bivši nadporočnik Bartmann je obtožen ovadstva, veleizdaje in izsiljevanja napram nekemu nadvojvodi. Obravnava bo trajala več dni.

*** Ljudski učitelj — milijonar.** Še se godijo čudeži. V Beszenceze (Bistrica) na Ogrskem je živel zelo siromašno s svojo rodbino rumunski učitelj Letkán, kajti dobival je le letne plače 400 K. Imel pa je malo njivico, katero je seveda sam obdeloval. Lansko leto pa je naletel na ti njivi pri kopanju na žilo zlate rude. Sklenil je pogodbo s fužinami v Nagybanji, katerim pošilja na mesec 10.000 ton rude, za kar dobiva mesečnih 24.000 K. Seveda je pustil takoj pedagogiko ter si postavil v Nagybanji krasno vilo.

*** Avstrija želi dobiti denar ameriškega državljanja.** Srečko Kucielski se je l. 1867. izselil iz avstrijske Poljske v New York, kjer je do leta 1900 prihranil, oziroma pridobil 40.000 dolarjev. V minoletem letu je pa zbolel, radi česar je odšel v neko letovišče na Poljskem. Ker ni bil oženjen, dopisoval je le s svojim bratom v Philadelphia, kateri je tudi izvedel, da je njegov brat Srečko umrl in da je on, Teofil, postal njegov glavni dedič. Nato sta odpotovala Teofil in njegova soproga v Krakovo, kjer sta izvedela, da ima pok. brat denar naložen v različnih newyorških hranilnicah, katerih knjižice so našli v pokojnikovem kovčegu. Avstrijska vlada je pa knjižice za pjenila in izjavila, da pripada denar njen, dasiravno je bil Kucielski ameriški državljan, ko je prišel v avstrijsko Poljsko. Teofil je tedaj najel odvetočnika tvrdko Steiner & Petersen, katera je oporoko pokojnika izročila zapuščinskemu sodišču, katero bo ple avstrijski vladi odvzelo.

*** Prirastek človeškega naseljevanja v vseh delih naše zemlje.** Tak predmet je bila tema zelo interesantnega poročila majorja Krajgi v cesarskem statističnem društvu v Londonu. Na podlagi predloženih tabel je poročevalec pojasnil ogromni prirastek naseljevanja in sicer prigradoma od prve polovice XIX. stoletja. Naravno je, da niso številke statističnega poizvedovanja posebno one, ki se tičejo nekultiviranih dežel — popolnoma zanesljive, vendar je v obsem mogoče izvesti dosti verni zaključek o premenivih se številkah narodovega naseljenja pa poslednjih 70 let. Za poslednjih sedem desetletji je namreč na-

seljevanje Evrope naraslo od 116 do 400 milijonov; Azija in Afrika pa daste analozična izvajanja števil, med tem ko se je naseljevanje Amerike od leta 1830 sem v svoji celoti za trikrat in eno polovico pomnožilo. Naseljevanje na celem svetu se je takrat, to je leta 1830 računalo 847 milijonov, v sedanjem času pa 1600 milijonov ljudi. Primerjaje ljudsko statistiko med državami Anglije, Nemčije, Francije in Avstro-Ogrske priznava Nemčiji prvenstvo med navedenimi deželami kar se tiče prirastka naseljevanja, kajti ono se je od leta 1830 za 88% povečalo; koj za Nemčijo pride Angleška, v kateri se je prebivalstvo pomnožilo za 70,5%; potem pride na vrsto Avstro-Ogrska, v kateri se je prebivalstvo pomnožilo za 57,3% in na koncu še le Francoska, kjer se je prebivalstvo pomnožilo le za 20%. Številka, katera je izrazila procent pomnožitve narodovega naseljevanja, na primer v Angliji, določa dosledno, da sedemnajst ljudi mora dobiti stanovanje in hrano na istem prostoru, kjer je poprej stanovalo in se živelo le deset ljudi. Tak hitra rast naseljevanja zasleduje se poglavito seveda le v velikih mestih, in po mnenju poročevalca bilo bi mogoče živeti v njih vsemu temu tesno stlačenemu prebivalstvu, ako bi ne obstajala sedanja pomnožena ter poboljšana obratna sredstva in vsled tega tudi možnost boljšega oskrbovanja ljudstva. London, Pariz, Berlin in Dunaj imajo danes vkupce ednajst milijonov prebivalcev. V današnjem času naštevajo se 149 mest po 100.000 in več prebivalcev; v začetku preteklega stoletja naštevajo se je takih mest le 21, in ta mesta, ki so imela prej vkupce le pet milijonov, naštevajo danes že 47 milijonov prebivalcev. Evropski gigant-orjak London ima v sedanjem času več nego 4½ milijona prebivalcev, a nekatera predmestja oziroma predkraji imajo tako naseljevanje, kakor večja mesta na kontinentu; tako n. pr. Islington je bolj obljuden nego Antwerpen na Nizozemskem itd. Priuški priseljevanja iz kmetov v velika mesta provzroča prav resno opasnost. No major Krajgi kaže pri tem na primerjalno dejstvo, da ob enem z doraščanjem naseljevanja mest, prirašča tudi njihovo bogatstvo. Izkazih dohodkov, cene zemljišč, vvozne in izvozne carine na razno blago — vse to povzdignilo se je prav znatno v vseh državah, brez razlike. Kar se tiče imovine statistično izračunjene za posamezno osebo, se ta izkaže s povprečno svoto v znesku 2750 rubljev = 10.367 K 50 h. dočim je bila leta 1830 taka povprečna svota imovine za posamezno osebo izračunjena in oziroma označena le na 1500 rubljev = 5.655 kron.

*** Najstarejši časopis na svetu je iz l. 1301.** Izhaja na Kitajskem se dandanes. Ta časopis, ki že gotovo izhaja nad tisoč let, ker je gotovo izhajal že pred omenjenim letom, se imenuje »Kin Pau« in je bil od začetka, sedaj bi rekli, oficijelno glasilo Kitajske. Leta 1301 je bil mesečnik. Poročal je samo dve vrste vesti iz Pekinga. Pozneje se je razširil v tednik in leta 1830 je bil že dnevnik. Danes izhaja trikrat na dan in sicer zjutraj na ramenem, opoldne na belem in zvečer na sivem papirju. Tu se pač pozna velika razlika civilizacije med Kitajsko in Evropo, kjer je šele v 16 stoletju in sicer na Francoskem začel izhajati prvi časopis.

*** Našli zlato v Idahu.** Levison, Idaho, 15. marca. Včeraj je došel semkaj zlatotiskalec in rudniški izvedenec Wundran s tremi konji, ki so nosili zlato, v kateri je vse polno zlata. Zlato je našel v Cave Gulch v pokrajini Snake River. V prsti, katera je težka le 400 funtov, je za 2000 dolarjev čistega zlata. Wundran je prinesel seboj tudi za 400 dol. čistega zlata, katero je iztopil iz klobuka polnega prsti. Prebivalstvo v okolici je skrajno razburjeno in vse hiti v novo zlato pokurjino.

*** Nemci v Braziliji.** Že leta 1849 se je ustanovilo v Hamburgu kolonizacijsko društvo, ki je dobilo od braziljske vlade 14.000 ha zemlje brezplačno. Od tedaj pa do leta 1875 je društvo na tej zemlji naselilo 17.408 Nemcev dandanes živi v treh nemških kolonijah v Braziliji že 60.000 Nemcev, ki se pečajo s trgovino svojih in tujih pridelkov. Naselbinsko društvo je nadalje prikupilo 645.103 ha zemlje, ki jo oddaja svojim rojakom, ki se tja priseljujejo, po zelo ugodnih pogojih. Do lanskega leta je dobilo društvo za zemljo 83.924-42 mark, na dolgu pa še ima 342.977-70 mark.

*** Časopis za pijančevanje.** Skoraj neverjetno je, kaj si upajo dandanes gotovo interesantje vse trdit. Na Dunaju je začel izhajati vsakih 14 dni list »Allgemeine Getränkezeitung«, organ za pobijanje pretiranega gibanja zoper alkohol. Koj na prvi strani prvega lista je članek pod naslovom »Pitje — naravni zakon«, v katerem razpravlja neki vinski bratec »znanstveno« o potrebi pijače. Ta »učenjak« piše:

»Pitje je le dovajanje mokrote. Tako dovajanje potrebujejo ljudje, živali, rastline, da, celo kamenje in rudnine obdržijo le tedaj svojo sestavo, dokler se njih deli združujejo skupaj z množino mokrote. Sama voda pa tega ne stori. Pitna voda ni nikoli čista, temuč ima vedno primešanega apna. Žrtev najčistejše pitne vode so kretini in krofači po goratih krajih. Ker vpliva tedaj voda tako škodljivo, treba je protisredstva. In tako sredstvo je le alkoholizem. Na dalje je zaslišal list v tej stvari več strokovnjakov, ki so vsi istega mnenja. Ti strokovnjaki so bili: predstojnik gostilniške zadruge, obč. svetovalec Kuhn; ravnatelj obrtne šole za gostilničarje, založnik Leibenfrost i. dr. S takimi dokazi bo seveda ideja prodira.

*** Kri za kruh.** Kako velika kanka je »prosperiteta« v Ameriki, zlasti pa v New Yorku, dokazuje nam inersat, kateri je bil natisnjen v nekem kapitalističnem časniku. Dr. Ernest E. Smith, št. 26 istočna 29, ulica potrebuje namreč za svoje eksperimente človeško kri. Da pa zamore kri dobiti, dal je natisniti sledeče naznanilo: 5 dol. dobi vsak zdrav mož, za malo količino njegove krvi, katero potrebuje neki zdravnik. Brez bolečin! Odkar je bila navedena objava tiskana, dobiva zdravnik vsako uro pisma od ljudi, kateri hočejo prodati svojo kri. Čudni prodajalci so večinoma brezposelniki. kateri bi radi prodali svojo kri, da si zamorejo za dobljeni denar kupiti kruh. Skoraj v vsakem pismu poročajo ponujalci svoje krvi o svojem bednem življenju, katero je posledica dolgotrajne brezposelnosti. Zdravnik je dobil toliko pisem, da ne more vseh prebrati. Zopet nekdo drugi piše, da ima obitelj, katera strada in bi rad prodal nekoliko svoje krvi. Nekdo drugi je pisal: »Jaz sem zdrav, 23 let star, tehtam 180 funtov in nisem bil nikdar bolan.« Zdravnik je v sredo pozval k sebi tri prodajalce krvi, katerim je po odvzetju nekoliko življenjskega soka izplačal po 5 dolarjev.

*** Snaga ameriških pekov.** Peki v Severni Ameriki pazijo malo drugače na snago kakor pri nas. Vsak delavec, ki ima posla v pekarni se mora poprej zdravniško preiskati, se skopati ter obleči posebno prirojeno obleko za peke. Vse to se izvrši na račun pekarske zadruge. Vsak hleb kruha se vrže na poseben papir. Voda, ki se rabi za testo, mora biti filtrirana. Mešanje in gnjetenje se opravlja le s stroji, tako da se kruha od moke pa dotle, da je pečen ne dotakne človeška roka.

*** Kakor je splošno znano, dajejo »Mauthnerjeva« semena za repo za klajo veliki dobiček.** Ravno tako izvrstna in nedosegljiva so Mauthnerjeva semena za zelenjavo in cvetlice. (309—30)

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 4. aprila. Pogreb senatnega predsednika Abroma se je vršil ob mnogoštevilni udeležbi. Mej drugimi so prišli k pogrebu ministrski predsednik Körber, predsednik najvišjega sodišča Habietinek, podpredsednik Steinbach, vsi senatni predsedniki in jako mnogo visokih drž. funkcionarjev. Truplo so prepeljali v domovino.

Dunaj 4. aprila. Danes ima gospodarska zbornica sejo, v kateri razpravlja o krošnjarskem zakonu. Začetkom seje se je predsednik s toplimi besedami spomnil dr. Riegla.

Dunaj 4. aprila. »Wiener Ztg.« prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicujejo deželni zbori nižjeavstrijski, štajerski in koroški na dan 16. aprila.

Dunaj 4. aprila. Občinski svet je danes s 124 glasovi zopet izvolil dr. Luegerja dunajskim županom.

Carigrad 4. aprila. Veliki vezir Ferid-paša je obiskal ruskega poslanika Zinovjewa in mu v imenu sultana in turške vlade izrekel obžalovanje radi dogodka v Mitrovici. Zinovjev je sprejel Ferid-pašo skrajno hladno. Izjavil je, da je poslal v Mitrovico dva drago mana ruskega poslanništva, ki imata nalogo, da prideta na vsak način na lice mesta. Če turška vlada ne poskrbi za njiju varnost, poskrbi Rusija. Zinovjev je dalje Ferid-paši očital,

da je turška vlada kriva dogodkov v Mitrovici. Vlada je bila že 14 dni poprej opozorjena, da nameravajo Albanci napasti Mitrovico v namen, da umore ruskega inavstrijskega konzula, a vzlic temu opozorjenju ni storila ničesar, da zagotovi varnost teh reprezentov.

Carigrad 4. aprila. Splošno se sodi, da bo moral veliki vezir Ferid-paša zaradi dogodkov v Mitrovici odstopiti.

Carigrad 4. aprila. Čuje se, da so Albanci poskusili nov atentat na ruskega konzula Ščerbino v Mitrovici.

Carigrad 4. aprila. Avstrijski poslanik baron Calice je bil v avdienci pri sultanu in odločno zahteval, naj turška vlada poskrbi za varnost železnice in naj zatre gibanje Albancev.

Carigrad 4. aprila. Konzul Ščerbina je jako težko ranjen. Včeraj je bil v smrtni nevarnosti in so vsak hip pričakovali, da izdihne. Danes dopoldne izdani bulletin pravi, da mu je znatno bolje.

Carigrad 4. aprila. Pri bojih okrog Ohride je bilo 30 turških vojakov ubitih. Koliko ranjencev imajo Bolgari, ni znano. Med bolgarskimi mrtveci je tudi znani ustaški četovodja Davidov.

Carigrad 4. aprila. Enega izmed provzročiteljev atentata na železniški most pri postaji Mustafa, so orožniki vjeli. Mož je Bolgar.

Gospodarstvo.

Govedoreja na Kranjskem.

II.

Da spoznamo pravi značaj govedoreje in njeno smer moramo pregledati razmerje posameznih živali (krav, volov, bikov itd.) z govedo v celoti. Iz razmerja med različnimi živali, različnim spolom, starostjo, uporabo razvidimo vrline in slabosti govedoreje. Tedaj šele zvezmo jeli je zadostno število bikov napram številu krav in telic, jeli se sme naraščaj smatrati primeren ali ne. Te številke nam skratka povedo v koliko je naša govedoreja umna in v koliko neumna! Poleg statistike se bomo posluževali tudi razmišljanja krajevnih razmer, različnega gospodarstva, prometa, živinske cene, kar vse vpliva na razvoj živinoreje. Daleč se seveda ne moremo spuščati pri podrobnostih, osobito ker bi potrebovali zato veliko več statističnih podatkov, kakor jih pa nam nudi avstrijska štedel.

Mladiči pod 1 letom so po številu narasli za 62,9% leta 1890. pa le za 35,5%, kar je tudi bilo že jako veliko. To izredno veliko, brzo množenje mladičev vsakako kaže na povzdigo govedoreje, osobito ko bi se zanesljivo vedeli, da se bode veliko število teh mladičev porabilo za vzrejo. Pri nas se menda največ telet prodajo. Notranjska n. pr. zalaga leto in dan Trst s teletino. Da ni prodaja vsikdar dobra, je jasno, osobito pri našem kmetu, ki da kaj pogosto najboljšo blago iz hleva. Tamkaj kjer ni mogoče telet uporabiti za plemo, kjer ni zadosti pašnikov in kjer gre trda po zimi za seno je seveda najboljšo živinčje prodati in ga zato spitati. In ravno mali posestnik, kmetič lahko teleta imenitno spita, ker skrbi sam ali z otroci ali z ženo za telice. Dobrička ima tudi ravno on največ, ker ostane vse plačilo le njemu in nobenemu tujcu. Za pitanje telet ni treba posebnih priprav in le veliko pazljivosti pa vedetne vaje. Želeli bi pa vedno, da bi več telet vzrejali, če že ne drugje, pa vsaj tam, kjer se lahko mleko proda in kjer se torej tudi splača predelavanje mleka v izdelke. Račun pa nam naj pove jeli se splača mleko prodajati ali teleta pitati; saj vemo, da se tele zredi za 1 kg, ako mu damo 10 kg mleka.

Številno telet pod enim letom se je od predzadnje štetve pomnožilo, kakor je razvidno iz sledečih števil:

Kamniki	za	102,4%
Litija	»	94,9%
Črnomelj	»	86,2%
Ljubljanska okolica	»	82,9%
Kočevarje	za	70,9%
Logatec	»	68,7%
Postojna	»	61,1%
Krško	»	56,7%
Novo mesto	»	47,3%
Radovljica	»	40,1%
Kranj	»	23,1%
Ljubljana	»	21,0%

(Dalje prih.)

Brate Sokole
opozarjamo na
pešizlet v Medvode
jutri, v nedeljo, ob ugodnem vremenu.
Zbiramo se ob 1. uri popoldne v telovadnici »Narodnega doma«. Na zdar!

Odbor.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod dr. Anton Žižek v Vojniku 10 K, mesto venca na krsto nepoznanemu prijatelju dr. H. Sukljeju v Celju. — Gospod France Hrašovec, c. kr. okr. sod. v p. v Gradcu, kot prvomestnik izvenakademije podružnice sv. C. in M. v Gradcu 10 K mesto venca na krsto g. Ant. Vambergerju, učitelju in katehetu dež. pri del. v Messendorfpu pri Gradcu ter ustanovniku podružnice. — Skupaj 20 K. — Srčna hvala!

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 4. aprila 1903.

[Naložbeni papirji.]	Dinar	Blago
4-2% majeva renta	100 75	100 95
4-2% srebrna renta	100 70	100 90
4% avstr. krona renta	101 15	101 35
4% zлата	121 85	122 05
4% ogrska krona	99 50	99 70
4% zлата	121 90	122 10
4% posojilo dežele Kranjske	99 75	—
4% posojilo mesta Spiljeta	100—	—
4% Zadra	100—	—
4% bos. herc. žel. pos. 1902	101 10	102 05
4% češka dež. banka k. o.	99 60	100 35
4% z. o.	99 60	100 40
4% zast. pis. gal. d. hip. b.	101—	102—
4% pešt. kom. k. o. z	107 85	108 85
4% 10% pr.	101—	102—
4% zast. pis. Innerst. hr.	101—	101 30
4% ogr. centr.	100 20	101 20
4% zast. pis. ogr. hip. b.	100—	101—
4% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	100—	101—
4% češke ind. banke	100—	101—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98—	99—
4% dolenskih železnice	99 50	100 50
3% juž. žel. kup. 1/1 1/2	308—	310—
4% av. pos. za žel. p. o.	101—	102—
Srečke.		
Srečke od leta 1854	180—	188—
" " " 1860 1/2	154—	155—
" " " 1864	184—	186—
" tizske	157 15	159 15
" zemlj. kred. I. emisije	270—	274—
" II.	269—	273—
" ogrske hip. banke	257—	260 50
" srbske a frs. 100—	89—	91—
" turške	116—	117—
Basiliška srečke	19 10	20 10
Kreditne	432—	437—
Inomoške	84 25	88 25
Krakovske	75 50	77 50
Ljubljanske	70—	75—
Avstr. rud. križa	55—	56—
Ogr.	28 75	27 75
Rudolfove	70—	74—
Salcburške	75—	79—
Dunajske kom.	442—	446—
Delnice.		
Južne železnice	47—	48—
Državne železnice	68 25	69 25
Avstro-ogrsko bančne del.	1605—	1611—
Avstr. kreditne banke	674—	675—
Ogrske	724 50	725 50
Zivnostenske	252—	254—
Premogokop v Mostu (Brux)	709—	713—
Alpinske montan	383—	384—
Praške želez. ind. dr.	1630—	1640—
Rima-Murányi	481—	482—
Trboveljske prem. družbe	390—	395—
Avstr. orožne tovr. družbe	348—	350—
Češke sladkorne družbe	157—	159—
Valute.		
C. kr. cekin	11 32	11 36
20 franki	19 06	19 09
20 marke	23 40	23 46
Sovereigns	23 94	24 02
Marke	117—	117 20
Laški bankovci	95 45	95 60
Rubli	253—	253 75

Žitne cene v Budimpešti.

Termin.			
Pšenica za april	za 50 kg	K	7 54
Rž " april	"	"	6 67
Koruzi " maj	"	"	6 07
" " julij	"	"	6 11
Oves " april	"	"	5 94

Efektiv.

Vzdržno.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenovati bolesi utešujoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano „Mollovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici K 1-90. Po poštenu povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLLI, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrečno zahtevati MOLLI-ov prepat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 2 (10-5)

40.000 kron znaša glavni dobitek srečanja za grejhalno. Opozorjamo cenjene čitatelje, da je zbiranje nepreklicno dne 23. aprila 1903 in da bodo založniki vse dobiteke po odbitku 10% v gotovem izplačali.

Zahtevajte

bogato ilustr. cenik pariških blaga iz gumija, ki obsega čudovite novosti gratis in franko.

Zavod za izdelovanje blaga iz gumija
H. Schwarzmantel (734)
Dunaj I., Rothenthurmstrasse 16.

„Le Délice“

cigaretni papir, cigaretno stročnice.

Dobiva se povsod. (705-4)
Glavna zaloga: Dunaj, I., Predigergasse 5.

Po ceni in izredno dober je Haarmann & Reimer-jev vanilin sladkor

ki izpodriva dandanes vedno bolj prej rabljeni vanilin, ki ni samo prav drag, temuč tudi po svojem učinku dražljiv in zato škodljiv. Čisti vanilin, združen s sladkorjem, pa daje **izboren okus vanilije, prekaša pa jo v finosti vonjave, izdatnosti in cenosti.** Za peko in močnate jedi naj rabi vsaka gospodinja le Haarmann & Reimer-jev **vanilin sladkor** v malih izvirnih zavitkih po 24 vin., kar je enako 2 kosoma vanilije. Izvrsno in sares priročno blago se dobiva po vseh boljših špecerijških in delikatesnih trgovinah v Ljubljani in Kranju. (933-1)

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborno deluje dobro znana antiseptična **Melusine ustna in zobna voda**

katera utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Razpošilja se vsak dan z obratno pošto ne manj kot 2 steklenici.

Edina zaloga.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinalnih vin, specijalit, najfinjših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež. lekarna Milana Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1

poleg novozgrajenega Fran. Jožetovega jubil. mostu. (205-10)

Umri so v Ljubljani:

27. deželni bolnici:

Dne 28. marca: Marija Jazbec, zidarjeva žena, 40 let, jetika. — Matevž Obreza, dninar, 56 let, Carcinoma ventriculi.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 506 m. Srednji kračni tlak 736-0 mm

April	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C	Vetrovi	Nebo
3. 9. zv.	736 0	6 2	sr. sever	dež	
4. 7. zj.	739 1	4 0	sr. vzsvz.	del. oblač.	
5. 2. pop.	736 8	11 6	sr. zahod	jarno	

Srednja včerajšnja temperatura 7 7/8, normale: 7 3/8. Mokrina v 24 urah: 6 4 mm.

Zahvala.

Povodom mučne bolezni, kakor prane smrti našega nepozabnega soprega, oziroma očeta itd., gospoda

Primoža Lampreta

prejeli smo mnogobrojne dakaze prijateljskega sočutja. Najiskrenejše se zahvaljujemo vsem, ki so tekom dolge bolezni posetili in tolažili pokojnika. Prisrčno zahvalo izrekamo vsem, ki so nam ob smrti osebno ali pismeno izrazili svoje sožalje. Istotako se zahvaljujemo vsem drugim sorodnikom, gg. železničarjem, znancem i. t. d., ki so v tako velikem številu prihiteli, da so sprejeli pokojnika k večnemu počitku.

Ljubljana-Kranj-Ig-St. Peter-Postojna, 2. aprila 1903.

(934) Žalujoča rodbina.

Zahvala.

Za mnogobrojne pojave odkritosti in sočutja povodom smrti našega preljubljenega očeta

Matijeta Škrinjar

občinskega redarja

in mnogoštevilno spremstvo ob pogrebu izreka podpisana rodbina najtoplejšo zahvalo. Posebno se zahvaljuje prečastitemu gospodu župniku, gospodom uradnikom c. kr. okrajnega glavarstva in sodišča, gospodu županu Ludoviku Mahorčiču, občinskim stariščinom in redarjem, vrhoma sodrugoma občinskima redarjema iz Postojne gg. Milavcu in Rebec-u, vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. (916)

V Sežani, 25. marca 1903.

Žalujoča rodbina.

Najboljša pitna voda

kadar preti nevarnost epidemije, je v takih slučajih čisto skušana, od medicinskih avtoritet vedno priporočljiva

MATTONI-JEVO GIESHÜBLER

alkalično kiselo

V njej se ne nahajajo nikake organske substance ter je zlasti v krajih, kjer je studenčna ali vodovodna voda dvomljive kakovosti, najprikladnejša pijača. (79-1)

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih špecerijah, vinskih in delikatesnih trgovinah.

V Šoštanjski okraj!

Najlepši in najugodnejši kraj za letovišanje je Šoštanjski okraj zlasti Saleška dolina. V obeh trgih, Šoštanj in Velenje, dobi se mnogo stanovanj za posamezne osebe in za družine. Tudi po vaseh kakor: Družmirje, Šalek, Selo Zavodue, Topolčica, Šmartno na Paki, itd. so posamezna stanovanja na razpolago. Cene stanovanjem in hrani so jako nizke. Zdravstveno stanje je izborno. Zrak je svež in čist. Gozdov za sprehode je na obilo in povsod v bližini.

Tukaj poskusite slavni letoviščarji jedno poletje ali vsaj nekaj tednov v bodočem poletju preživeti; ne bode vam za to žal, nasprotno bode gotovo vsaki sklenil: »Tukaj sem pridem še drugo leto« (926-1)

Natančneje pojasnila daje „Olepevalno društvo v Šoštanju“.

Sprejemem takoj ali v 6 tednih **dobro prodajalko**

za manufakturno trgovino.

(895-3) Anton Bolé v Postojni.

Dva zakonska človeka iščeta

gostilno v najem ali na račun

do 15. aprila ali 1. maja.

Ponudbe poste restante Nr. 10 Hrušica, Gorenjsko. (950)

Išče se praktikant

za lesno trgovino, zmožen slovenskega in nemškega jezika.

Ponudbe na Ant. Deghenghi, Ljubljana. (944-1)

200 do 400 kron na mesec

lahko zaslužijo osebe vsacega stanu v vseh krajih gotovo in pošteno brez kapitala in rizike s prodajo zakonito dovoljenih državnih papirjev in srečk. — Ponudbe na: Ludwig Österreich, VIII., Deutsche Zasse 8, Budapest. (719-4)

Mladi vrtnarski pomočniki

in učenci se takoj sprejmejo. Plača po dogovoru in zmožnosti.

J. Wider vrtnar v Ljubljani. (922)

Kupi se

oprava

za špecerijško trgovino.

Ponudbe na J. Paar, Jesenice. (916-1)

100 milijonov razglednic

najfinjših in zadnje novosti, tiskanih v zlatu in svili, kakor tudi genre, cvetlične, umetniške, pokrajinske, saljive in voščilne razglednice 100 komadov sortiranih K 3-40. Pri odvetju 300 komadov K 9—, pri odvetju 500 komadov K 13—. Vsak naročnik dobi krasno mapo z angleškim pisemskim papirjem z zavitki zastoj. Razpošiljatev po povzetju. (945)

Dunajska razpošiljalnica razglednic Pink Lust, Krakov št. 9.

Razglas.

V zapuščino Marije Paschali spadajoče (951)

premičnine

prodajale se bodo v torek, dne 7. aprila 1903 od 9. ure dopoldne naprej v Kolodvorskih ulicah št. 11.

Dr. Rupert Bežek

c. kr. notar kot sodni komisar.

Uradno dovoljena (938)

najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb

G. FLUX

Gospeske ulice št. 6

išče nujno:

komija za trgovino z mešanim blagom, na deželo kot vodjo filijalke pod ugodnimi pogoji; 2 plačljivi natakarici na izven, blaginčarico za kavarno v Bosni, 15 gld. plače in vse prosto; 3-4 dobre kuharice za večje graščine v Trstu in Reki 18-20 gld. plače. Potnina tukaj, več v pisarni. Priporočila se kar najbolje: **podpora hišne gospodinjice**, starijega z večletnimi izkazi, **vesten kočijaž**, doslužben kavalist s triletnim spričevalom graščine.

Dobro ohranjena obleka za enoletnike

(890-3) se prod.

Salendrove ulice št 6, II. nstr.

Mlad trgovski špecerijški pomočnik

vešč slovenskega in nemškega jezika, želi službo takoj nastopiti.

Naslov pove upravištvu »Slov. Narodac«. (904-2)

Proda se po ceni

6 komadov vrtnih svetilk, 10 kom. žarnih svetilk, 4 komadov velikih polic z ali brez predalov, skoraj nove. (937-1)

Vpraša se v uprav. »Slov. N.«

Učenec in učenka

vešča slovenskega in nekoliko nemškega jezika se sprejmeta takoj v trgovino mešanega blaga

Jakob Šega v Škocjanu pri Mokronogu.

Gospodična

izurjena v pisarniškem poslu želi vstopiti v pisarno eventualno bi tudi vsprejela službo blaginčarke v prodajalni.

Ponudbe vsprejema iz prijaznosti upravištvu »Sl. N.« pod šifro A. B. (952-1)

Hiša

z vrtom, gostilno in malo prodajalno (927-1)

pri premogovniku v Zagorju se po ugodnih pogojih ceno prod. Več se izve pri upravištvu »Slov. Narodac«.

1 lahek brek

za 8 in več oseb je na prodaj. Vprega se lahko tudi samo 1 konj. Ogleda se v Gospodskih ulicah št. 4. (903-2)

Dobro ohranjena (906-2)

okna in vrata

so po ceni na prodaj.

Več se izve pri hišniku v „Glasbeni Matici“, Vegove ulice št 5.

Več sto

kartonov

pripravnih za slamnike, odda ceno trdka (919-2)

J. S. Benedikt

Ljubljana, Stari trg.

Radi selitve je na prodaj

hiša

v sredini Sežane tik glavne ceste. Ista ima pripraven prostor za prodajalno, klet, kuhinjo, eno sobo in sobico. (898-3)

Več pove lastnik Josip Kompare v Sežani št. 181.

Kovaška delavnica

s popolnoma dobrim orodjem in v jako dobrem kraju se daje v najem. Natančneje se poizve pri Gregorju Lisac v Petri, Brod na Kupi. (896-3)

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušek za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, vsprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. preskušene in od mene preskušene. — Ilustr. (22)

vanj ceniki zastoj. (14)

Peter Šlegel
asistent c. kr. državne železnice
Mici Snoj (948)
zaročena.
Hranj. Spod. Šiška.

Jernej Bahovec
trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem v Ljubljani
Sv. Petra cesta št. 2
Filijalka:
Resljeva cesta št. 7
priporoča:
Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, školskih zvezkov, bliznjic, črnila itd.
Katekizme in šolske knjige za ljudske šole.
Molitvenike v raznih vezeh.
Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.
Fotografske aparate ter k temu potrebne predmete.
Kipe slovenskih literatov.
Razno galeanter. blago itd.
Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Lepoto
polti napravi cvetlično milo za umivanje obraza
Aida
à 60 vin.
Dobiva se samo:
v lekarni „pri orlu“
mag. pharm. Mardetschlager
nasled. Svobode v Ljubljani.
Istotam se dobivajo tudi ceniki (knjižice) s kratkim navodilom o negovanju zob, las in polti, z malim koledarjem zastoj in po pošti.

Najn

Trgovski pomočnik
ki je dobro izurjen in je bil dalje časa pri večji trdnosti na Dunaju, želi službo spremeniti sedaj ali v jeseni, ter v večjo trgovino vstopiti. Nastopi tudi mesto poslovođa ali izloženega aranžerja.
Blag. ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „J. F. 27“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“.

V svojo tehnično pisarno sprejemem takoj spretnega risarja.
Plača po dogovoru. (940-1)
Fran Žužek
višji inženir.

Popolno špecerijsko opravilo
dobro ohranjeno, proda vsled opustitve trgovine (885-3)
Rudolf Podkrajšek
v Sp. Šiški, Kolodvorske ulice 159.

+ Suhi +
slabotni dobé čudno lepe, polne telesne oblike po kratki rabi moje **hranilne moke „Käthe“** (postavno zajamčeno). Dame dobé bujne prsi Zanesljiv učinek, ni sleparija, strogo rečno, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu gl. 125 po poštni nakaznici ali proti poštenu povzetju, z navodilom o uporabi. (790-3)
Kosm.-higijen. zavod mdm. Katarina Menzel, Dunaj, XVIII., Schullgasse 3.

Mlajši skladišnik
sprejme se takoj v stalno službo. Pogoji: čedna pisava, zmožnost slovensčine in nemščine v govoru in pisavi in če le mogoče strokovno znanje.
Pismene ali osebne ponudbe se sprejemajo v pisarni F. Supančiča, Rimska cesta št. 20. (915-2)

Poskusite **Triglav**
J. Klauerjev
pristni rastlinski likér.
Oživlja želedec.
Budi tek in prebavo.
Daje dobro spanje.
Edino pristen od založnika:
Edmund Kavčič
v Ljubljani. (11-76)

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-
(746) jim očesom, žuljem itd. 5
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za-
hte-
vaj
Luser-jev obliž za turiste
po K1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.
V Ljubljani: M. Mardet-
schläger, J. Mayr, G. Pic-
coli. V Kranju: K. Savnik.

Sprejme se
vojaščine prost, samostojen in zelo za-
nesljiv ter v vseh strokah, posebno kot
železninar izurjen

trgovski pomočnik
ki je zmožen slovenske in nemške ko-
respondence. — Istotam dobi mesto
učenka
ne čez 14-15 let stara, iz dobre hiše,
z dobrimi spričevali in ako le mogoče
zmožna tudi nemškega jezika.
Ponudbe sprejema pod „Dobro
mesto“ upravništvo tega lista. (879-3)

Hiša
z nekoliko polja in gozda tik državne
ceste Kranj-Kokra, kjer je že nad
100 let gostilna s starimi pravicami,
žganjetič, i. d., pekarija in trgovina
z mešanim blagom se da v najem
ali s vsemi obrti, ali posamezno.
Tudi na račun za več let.
Več pove lastnik (851-3)
Peter Alešovec
Tupaliče nad Kranjem, št. 26.

Plüss-Staufer-jev klej
v toboletih in steklenicah
večkrat odlikovan z zlatimi in srebrnimi
svetinjami, s katerim se lahko zlepijo
zlomljene stvari, ima na prodaj **Fran**
Kollmann v Ljubljani. (74-7)

Nesrečni so kilavi
ker ne vedo, da jih od 1000,
900 brez operacije ozdravi.
Poskus proti znak. 20 vinarjev
tajno.
R. Köhler
DUNAJ V., Zeuggasse 1.

**RIVIERA-
VIJOLICE**
PRAVI VIJOLIČNI DOH
**AMOTSCHE & CO.,
DUNAJ**
X, 3 Quelling, 5116 in 1, Lugeck št. 3. (75-7)

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinj-
stva, ekono-
mije i. t. dr. v
vsakršni iz-
peljavi. Že 30
let so najboljše
priznana. Pri-
znana tudi kot
najboljši in naj-
trpežnejši izdelek. Največja prihranitev
goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča
za hotele, gostilne, restavracije, kavarne
i dr. Ceniki in proračuni na razpolago.
Glavni katalog franco proti doposlani
znamki. (852-3)
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Kogar nadleguje kašelj
naj poskusi kašelj ubla-
žujoče in veleokusne
Kaiser-jeve

prsrne bonbone.
2740 notarsko overjenih
spričeval jamči za go-
tov vspeh pri kašlju, hri-
pavosti, katarju in zasiljenju.
Mestu teh ponujajo naj se zavrne!
Zavoj 20 in 40 vin. (2560-22)
Zalogo imajo: V orlovi lekarni poleg že-
leznege mostu v Ljubljani, v dež. lekarni
pri Mariji Pomagaj Milana Leusfega v Ljub-
ljani in pri Ubaldini. Trnkóczyju v Ljubljani.
V Novem mestu v lekarni S. pl. Sladovič.

Najboljše črnilo svetá.
Kdor boče obutalo
ohraniti lepo bleščeče
in trpežno, naj kupuje
Fernolendt
čevljsko črnilo
za svetla obutala
Fernolendt crème za
naravno usnje.
Dobiva se povsod.
C. kr. priv.
tovarna ust. l. 1832
na Dunaji.
(1161-47)
Tovarniška zaloga:
Dunaj, I., Schulerstrasse 21.
Radi mnogih posnemanj brez vrednosti
pazi naj se natančno na moje ime
St. Fernolendt.

Tovarna pečij
in raznih prstenih izdelkov
Alojzij Večaj
v Ljubljani, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki Stradon 9
priporoča vsem zidar-
skim mojstrom in stav-
benikom svojo veliko
zalogo
najmodernejših pre-
sanih ter barvanih
prstenih
pečij
in najtrpežnejših
štedilnih ognjišč
lastnega izdelka, in
sicer rujavih, zelenih,
modrih, sivih, belih,
rumenih itd., ponaj-
nižjih cenah.
Ceniki brezplačno in pošt-
nine prosto. (16-14)

Najboljše domače
zdravilo za želo-
dec (po izreku
župnika Kneipa
Magentränklein
je splošno
znani
Encian
Ta
naravni
produkt naj
v nobeni družini
in na nobenem po-
tovanju ne manjka. V
zalogi ga ima **J. Sax,**
Vodmat, Ljubljana.

Dolarje
kupi po najvišjih cenah
menjalnica
Arnold Reif
Dunaj, IV. Alleeasse 69.
(647-9)

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.
Prve vrste parobrodov. — Naravnost
brez prekladanja v New York in v
Philadelphijo. — Dobra hrana. —
Izborna oprava na ladiji. — Nizke
vožne cene.
Pojasnila dajejo:
Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel,
na Dunaju ali (2073-32)
Anton Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice 32.

Dr. Friderika Lengiel - a
Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrtva njeno
debelo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše
lepilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemič-
nim potem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.
Ako se namaže zvečer ž njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan
neznane luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.
Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozgave pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost,
ogerce, nosno rudečico, zajede in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vreču z navodom
vred gl. 1-50. (871-1)
Dr. Friderika Lengiel - a
BENZOE-MILO
Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.
Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema **W. Henn, Dunaj, X.**

Za bolne, malokrvne, zopet
ozdravele, dame in otroke itd.
Maltoferrochin

Malto-China-Malaga-
vino z železom.
Maltochin, China in Sherry
1/2 steklenica 3 K; 1/2 stekle-
nica 1 K 60 v.
Malto-Condurango
Malto Popsir-vino
1/2 steklenica 4 K; 1/2 stekle-
nica 2 K 20 h.
Po naravnem kisaju s primes-
kom južnovinskih drož iz naj-
boljšega ječmenovega slada
narejena
neprekosljiva dijetelna živila.
Od zdravniških oblasti za najboljšo spoznan.
Mnogo zdravniških priporočil. S prvimi prizna-
njem odlikovan v Parizu, Pragi, Bruslju, Am-
sterdamu in pred kratkim na Dunaju.
Malaga, Scherry, pelinkovec,
sladorne samomaščine (Malz-
ausbruch) po ceni
se dobiva po vseh lekarnah.
Prospekti, ceniki in vzorci na zahtevanje zastoj.
Prva Malton-vinska kisalnica
in velika klet (724-4)
Svatek & Co.
Praga-Smichov nasproti zahodnemu
kolodvoru 861.

Epilepsija.
Kdor trpi na padavi bolezni, krču ali
drugih nervoznih bolestin, naj zahteva bro-
šuro o tem. Dobiva se brezplačno in
poštne prosto v **Schwaben-Apo-**
theke, Frankfurt a./M. (2136-31)
Spretno, solidno
potovalne uradnike
(akvizitèrje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme
proti visoki proviziji, sčasoma tudi
s stalno plačo, tukajšnji glavni zastop
stare, na Kranjskem že dolgo poslujoče tu-
zemske zavarovalnice.
Lastnoročno pisane ponudbe naj se po-
šiljajo pod: „akvizitèr 25“ upravništvu
„Slov. Naroda“. (608-18)

100 milijonov razglednic
najokusnejših, najlepših in najnovejših ti-
skanih v zlatu in svili kakor: velikonočne,
pokrajinske, cvetlične, umetniške, genre,
voščilne in godovne razglednice, 100 ko-
madov sortiranih 3 K 60 v. Pri odvetju
800 komadov 9 K. Vsak naročnik dobi
še po vrhu zastoj krasno mapo pisem
skega papirja s kuverti. Razpošilja se po
povzetju. — Po 50 komadov se razpošilja
le, ako se naročnica 2 K 20 v. naprej po-
šlje in sicer franko. (423-8)
Razpošiljalna trrdka Ebersson
Dunaj XX/I, poštni predal.

Hotel Kolbeck „Zur Linde“
DUNAJ X., Laxenburgerstrasse 19
tik južnega in državnega kolodvora.
Postajališče elektricne cestne želez-
nice na vse strani.
Fina meščanska, novo opremljena hiša.
Elektr. razsvetljava, kopalnice, cene
zmerne. Potreba in razsvetljava se
ne računa posebej. 791-3
Fran Kolbeck, hotelir.

Mednarodna panorama.
Ljubljana, Pogačarjev trg.
Fotoplastična umet. razstava
I. vrste.
Danes, v soboto, dne 4. aprila,
zadnjič razstavljeno:
Kopališča
Baltiškega morja.
Od nedelje, dne 5. aprila do
vštevši dne 11. aprila:

Zanimivo potovanje po slikoviti
Tirolski.
Od Impezza do doline in
kraja Cadora.
Cela Tirolska je razdeljena v deset različnih
ciklov. Velezanimiva naravna istina, pla-
stika, perspektiva. Lahko razumljiv, hvale-
vreden, najboljši zemljepis za učence. Ti-
soče častilnih priznanj pomenljivih uč-
teljev. Na vsakem mestu se urejuje za dan
in noč.
Otvorjeno vsak dan od 9. do 12.
dopoludne in od 2. popoldne
do 9. zvečer. (941)

Suchard
MILKA
čokolada iz čiste sme-
tane v tablicah in zvitkih.
Smetane jako bogata
mlečna čokolada.
Najnovejše iz svetovnoslavne
tovarne za čokolado.
PH. SUCHARD.

Mehanik Ivan Škerl
stanuje samo
Opekarska cesta št. 38.
Šivalni stroji po najnižji ceni.
Blekle in v to stroko spadajoča po-
pravila izvršuje dobro in ceno.
Pneumatik gl. 4-50.

A. KUNST
Ljubljana
Židovske ulice 4.
Velika zaloga obuval
lastnega izdelka za dame, gospode
in otroke je vedno na izbero.
Veakeršna naročila izvršujejo se to-
čno in po nizki ceni. Vse mere se
shranjujejo in zaznamujejo. — Pri
zunanjih naročilih blagovni naj se
vzorec vposlati.

Ign. Fasching-a vdove
ključavničarstvo
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogo
štedilnih ognjišč
najprilprostejših kakor tudi najfinjših,
z žolto medjo ali mesingom montra
nih za obklade z pečnicami ali kahlami.
Popravilja hitro in po ceni. Vnanja
naročila se hitro izvrše.

Alojzij Kraczmér
prodaja in izposojevalnica
glasovirjev in harmonijev
Ljubljana Sv. Petra cesta 6.
Največja
zaloga
glasbenega
orodja.
Lastna delavnica
za popraviljanje.
Zastopnik c. kr. dvornega in komor-
nega tovarnarja /glasovirjev:
L. Bösendorfer.
Ubiralec /glasovir-
jev v glasbenih
zavodih „Glasbena
Matica“ in
„Filharmonično
društvo“ v Ljubljani

Modni kangarn. **Loško sukno.**
Ostanki
za polovico cene
Sukneno blago
za moške obleke
po najugodnejši ceni
priporoča
R. Miklauc
Ljubljana 15
Špitalske ulice šte. 5.

Najnižje cene. **Največji izbor.**

Preobleke. Popravila.
L. Mikusch
tovarna dežnikov
Ljubljana, Mestni trg.

AVGUST REPIC

sodar

Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem)
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne

sode
po najnižjih cenah.
Kupuje in prodaja staro vinsko posodo.

Pri nakupovanju

== suknenega ==
in manufakturnega
== blaga ==
se opozarja na trdko

HUGO IHL

v Ljubljani
v Špitalskih ulicah št. 4.

Velika zaloga
suknenih ostankov.

Pariski moderci!

Pariski moderci!

Spredaj ravna oblika,
ne tišči na želodec.

priporoča v največji izbi
filozij Persché
v Ljubljani
Pred škofijo št. 21.

Tovarna in prodaja oljnatih
barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Ustanov-
ljeno **Brata Eberl** leta
1842.

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta št. 6.
Delavnica:

Igriške ulice št. 8.
Plesarska mojstra c. kr. drž. in c. kr. priv. juž. želez.
Slikarja napisov.

Stavbinska in pohištvena pleskarja.
Velika izbira dr. Schoenfeld-ovih
barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, sli-
karje in zidarje, številnega mazila za
hrastove podo, karbolinaja itd.

Posebno priporočava slav. občinstvu
najnovejšo, najboljšo in neprecenljivo
sredstvo za likanje sobnih tal pod
imenom „Rapidol“.
Priporočava se tudi slav. občinstvu za
vse v najino stroko spadajoče delo v
mestu in na deželi kot priznana rečno
in fino po najnižjih cenah.

Frid. Hoffmann

urar
v Ljubljani, Dunajska cesta
priporoča svojo največjo zalogo

vseh vrst
žepnih ur
zlatih, sre-
brnih, iz tule,
jekla in nikla
kakor tudi
stenskih ur,
budik in sa-
lonskih ur,
vse samo
dobro
najfinije
kvalitete
po
nižjih cenah.

Novosti
v žepnih in stenskih urah so vedno
15 v zalogi.
Popravila se izvršujejo najtočneje.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejših kombi-
nacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
nobena druga zavarovalnica. Zlasti
je ugodno zavarovanje na doživetje
in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“
vzajemna zavarovalna banka v Pragi.
Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.
Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države
z vseskozi slovensko-narodno upravo. (26-33)
Vsa pojasnila daje:
**Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši
v Gospodskih ulicah šte. 12.**

Zavaruje poslopja in premočnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obćnkoristne
namen.

Rimski vrelec
neprežen pri obistnih in mehurnih bolečinah ter pokvarjenem prebavljenju,
priznana slatina za otroke. Pravo naravno natočena, velefinna namizna voda.
Alpsko zdravišče in letovišče Rimski vrelec (Römer-Quelle).
Postaja Guštanj (juž. žel.), pošta Köttelech, Koroško. (925-1)

Jako zabavni

koncertni aparati
s ploščami,

govori,
se smeje,
poje in
zvižga.

aparati kakor kaže podoba
stane 75 K.

Večji aparati, kakor tudi
automati za gostilničarje
do 240 K. (732-8)

Prodaja tudi na obroke.
Velika izbira
gramofonskih plošč.
Zamenjava starih plošč.
Ceniki zastoj.

RUDOLF WEBER

urar v Ljubljani, Stari trg šte. 16.

Solnčnike

v največji izbi po naj-
zmernejših cenah
priporoča

L. Mikusch
Ljubljana, Mestni trg 15.

Najlepše, * * * * *
najmodernejše * * *
in najcenejše * * *

vizitnice
in
kuverte
s firme *
priporoča (912-1)
„Narodna tiskarna“.

Velik krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika to-
varna srebrnine prisiljena, oddati vse svojo zalogo zgolj proti majhnemu pla-
čilu delavnih moči. Poslabšen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur
sedeče predmete le proti temu, da se mi povrne gl. 6-60 in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov ameriških patentiranih srebrnih vilic iz enega komada;
- 6 komadov " " " " " jedilnih žlic;
- 12 komadov " " " " " kavskih žlic;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad ameriškega patentirana srebrna zajemalnica za mleko;
- 6 komadov angleških Viktorija čašic za podklado;
- 2 komada efektivnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo gl. 6-60.
Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gl. 40 ter jih je moči sedaj do-
biti po tej minimalni ceni gl. 6-60. Ameriško patent srebro je skozi in skozi
bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši do-
kaz, da leta inserat ne temelji na nikakršni slepariji zave-
zujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez
zadržka znesek in naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to **časno**
garnituro, ki je posebno prikladna kot **prekrasno**

svatbeno in priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. — Dobiva se edino le v
A. HIRSCHBERG-u

ekspozitni hiši ameriškega patentiranega srebrnega blaga
na Dunaju II., Rembrandtstrasse 19/M. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.
Čistini prašek za njo stane 10 kr.

Pristno le z raven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pism.
Bil sem s pošiljateljico krasne garniture S patentirano srebrno garnituro sem
jako zadovoljen. Ljubljana, jako zadovoljen.
Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešp. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.
Ker je Vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še
edno. — Št. Pavel pri Preboldu.
Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik.

Prva tržaška destilerija za konjak
CAMIS & STOCK v Barkovljah pri Trstu
priporoča domači

zdravilni konjak

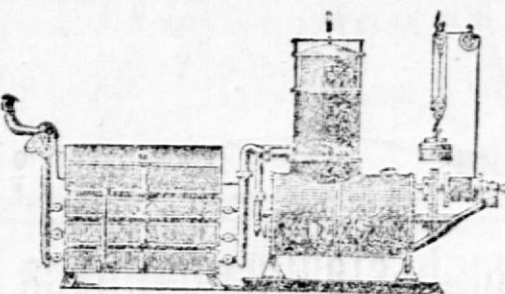
po francoskem sistemu samo v izvornih ste-
klenicah z nadzorstvenim zamašenjem pre-
iskovalnice za živila in jestvine, Dunaj IX,
Spitalgasse 31

ki je odobrena od vis. c. kr. ministrstva notranjih zadev. 1 ste-
klenica 5 K, 1/2 steklenice K 2-60.
V Ljubljani se dobiva pri trdkah: **J. Jebračič, Josip**
Murnik, S. Kordič, A. Lilleg, A. Šarabon,
Viktor Schifferer, F. Terdina. (48-25)

Za neveste in poroke

svileno blago v nedosežni izbi. Velemoderni žanri v beli, črni in barvani barvi
po najnižjih engros-cenah na metre ali kolikor je treba za obleko na zasebnike
poštne in carine prosto. Prekrasni foulardi od K 120 naprej. Vzorci franko.
Poština za pisma 25 vin.

Tovarniška zveza za svileno blago
Adolf Grieder & Comp., Zürich N. 10.
kraljevski dvorni zalagatelj. (Švica.) 4 (14-4)

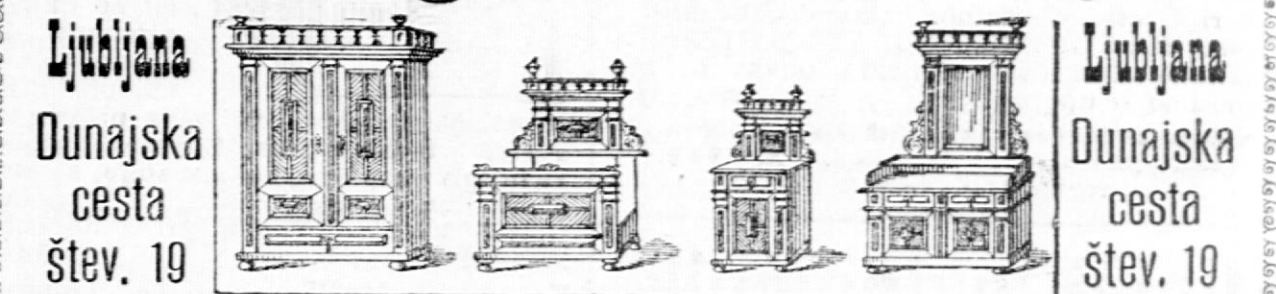

Aparat za zračni plin „Eureka“

prideluje avtomatično in mrzlim potom plin
za osrednje razvedljavo z Auerjevo lučjo
kurjavo, kuhanje, zalotanje ter palenje itd. itd.
Prva priznanja. Pojasnila zastoj in poštne prosto.

Gerson Boehm & Rosenthal
Dunaj, XX. 4 (745-2)

Ivan Dogan, mizarski mojster

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave, za spalne ter jedilne sobe in za
salone. Divane vsake vrste. Zimnica na peresih, podobne, ogledala, otročje
vozičke itd. — Naročila se točno izvršujejo. (278-5)
Cenik s podobami zastoj in franko. — Cene brez konkurence!

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljaven od dne 1. oktobra 1902. leta.
Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee,
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m
jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez
Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne
osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregein, Curih, Genevo, Pariz,
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijane vare, Heb, Franzove vare,
Karlove vare, Prago, Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak
v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Trst-Monakovo direktni vozovi I. in
II. razreda.) — Praga v Novo mesto in v Koperje. Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v
Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m
zvečer v Novomesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m
jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Soln-
ograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni vozovi I.
in II. razreda.) — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 17 m do-
poldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Prago, Francove vare, Karlove
vare, Heb, Marijane vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih,
Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. —
Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Mo-
nakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z
Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda. —
Praga iz Novega mesta in Koperja. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta
in Koperja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob
7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne in ob 6. uri 50 m nvečer. — Prihod v Ljub-
ljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopolu-
dne in ob 6. uri 10 m zvečer. (1)

FRAN CHRISTOPH-ov

svetli lak za tlá

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Christoph-ovo zrcalno svetlo voščilo

za trde parkete, najboljši vpuščevalni izdelek, se ne prilepja po
vporabi, ne diši neprijetno; doseže se z njim lepa zrcalnosvetla tlá.

V Ljubljani: Anton Stacul: — v Kranju: Fr. Dolenz: — v Škofji Loki:
Fr. Dolenz: — v Postojni: C. Pikel. (929-1)

Najnovejšo in najboljšo v

klobukih

za gospode in dečke

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn
priporoča v najbogatejši izbi in najnovejšo oblike od

95 kr.

naprej

trgovina s perilom, pletenim in modnim blagom

C. J. HAMANN

Mestni trg št. 8. (947-1)

Zaloga klobukov c. kr. priv. dvornih klob. tovarn
W. Ch. Pless, Dunaj, in J. Pichler, Gradec.
Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi oblike izdelujejo
in se vzprejemajo stari klobuki za barvanje in modernizovanje.

Josip Reich

parna
barvarija in kemična spiralnica
ter likanje sukna
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa v to stroko spa-
dajoča dela.
Postrežba točna.
Cene nizke.

15

Optični zavod J. P. GOLDSTEIN

Ljubljana, Pod trančo 1
priporoča svojo veliko zalogo
vsakovrstnih očal, lovskih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrečno močno in natančno.

Stari trg 21. Glavni trg 6.
Vegova ulica 12.

Pekarija
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Prodaja moke
in raznovrstnih živil.
Prodaja drv in oglja.
Stari trg 32.

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga
klobukov
najnovejše fačone.
Nizke cene.
Prodaja na drobno in debelo.
Ceniki brezplačno.

Avgust Agnola

Ljubljana
Dunajska
cesta 13.

Velika
zaloga
steklenine,
porcelana,
svetilnik,
zrcal,
šip itd. itd.
po najnižjih
cenah.

ŽIVILA MAGGI

NAJBOLJŠA SVOJE VRSTE.

za
zabelo
daje juham, bouillonom, pri-
makam, sočivjem itd. prese-
netljiv, krepak in dober okus.
Male kapljice zadošča.
Stekleničice od 50 h naprej.

Konsommé-tobolci
za krepko juho.
1 tobolec za 1 porcijo 12 h.
1 tobolec za 2 porciji 20 h.
Polije se samo z vrelo vodo in
brez vsake primesi je gotovo.

JUHE v tabletah.
Tableta za 2 porciji 15 h.
Maggi-jeve juhe v table-
tah omogočijo hitro samo
z vodo izgotoviti krepke
in lahko prebavljive juhe.
19 različnih vrst.

Poskušnja prepriča bolje, nego vsaka reklama.

Deblava se v vseh kolonijalnih, delikatesnih in drogerijskih trgovinah. (932)

Prostovoljna prodaja zemljišč!

V Spodnji Šiški pri Ljubljani,
ob državni Celovski cesti in treh
občinskih potih do proga državne
železnice L. želež.

30 arondiranih
stavbenih parcel

s površjem 4 oralo 300 □ sežnjev.
Prodajo se posamezne ali skupno.
Te parcele so zelo ugodne za stavbe
manjših hiš, posebno za uslužbenec
državne železnice.

Pojasnila daje lastnik

Enonadstropna v Vrhpolju pri
Kamniku (Gorenjsko) ležeča

hiša št. 27

(7 sob, 2 kuhinji) s gospodarskim
poslopjem (blev, pod, kozolec) sadnim
vrtom in travnikom (1½ oralo). Hiša
je bila pred 2 leti najmodernejši
prenovljena, sobni tlak parketni. To
posestvo ima lepo zdravo lego, s
krasnim razgledom na mesto Kamnik
in planine ter je jako pripravno za
letovišče.

(938-1)

Franc Leskovic

posestnik.

Ljubljana, Sv. Florijana ulice šte. 1, I. nadstropje.

Za: gospode:

Jeden goldinar	klobuk ali dežnik ali srajca
Dva goldinarja	suknene hlače ali mohairsakko ali potna torbica
Tri goldinarje	dobri čevlji na vlak ali potni kovček ali bobrov klobuk
Štiri goldinarje	sakko s telovnikom ali hlače iz kamgarna ali čevlji za vezavo
Pet goldinarjev	spalna suknja ali cilindar ali lakasti čevlji
Šest goldinarjev	havelok ali popolna obleka ali 6 srajc s 6 ovrtniki
Sedem goldinarjev	površnik tennis-obleka bicikliška obleka
Osem goldinarjev	potni ulster ali žaket
Devet goldinarjev	derby ali obleka iz kamgarna
Deset goldinarjev	Siva modna obleka ali siv modni površnik
Petnajst goldinarjev	Najnovejši modni raglan ali siva modna obleka
Dvajset goldinarjev	Moderna siva sprehodna obleka ali salonska obleka

Vse garderobe za gospode, dečke in otroke do naj-
finejše vrste so vedno v zalogi.

Pri naročilih po meri se cene ne zvišajo.

Strogo stalne cene.

Izbrane pošiljke tudi na deželo.

Konfekcijska trgovina

Sigmund Stránský

Praga, Hibernerjeva ulica št. 1003-II.

Ceniki in vzorci se ne razpošiljajo.

(972-3)

Pri naročilih se sklicejte na ta časopis.

Pozor!

- B.** No, od kod pa prihajaš?
A. Ej, to bi pa že lahko vedel, saj si mi sam včeraj
pravil, kam naj grem, če hočem dobro pivo piti!
Ravno sem bil „Pri Mačku“ za vodo
in sem si ga privoščil par vrčkov. Prijatelj, Ti si
imel prav! To Ti je najboljšo pivo v Ljubljani. Jaz
sedaj zahajam le k „Mačku“, ki toči to izvrstno pivo.
B. To me veseli, da sem Ti kaj dobrega priporočil,
sedaj grem pa še sam „k Mačku“, veš to pivo
me mika.
A. Kaj ne! Veš pa jaz mislim, da se to pivo sedaj
že v več gostilnah dobi, saj se povsod zahteva.
B. Ej, seveda, toči ga že vsak boljši gostilničar.

Od leta 1868 se

Berger-jeva medicinsko-higijenična mila

iz tovarne G. Hell & Comp. v Tropolju se z najboljšim vspehom vporablja v tu- in inozemstvu. Zlata kolajna
Pariz 1900. (471-2)

Bergerjevo 40 odst. kotranovo milo proti izpuščajem in pol-
Bergerjevo žvepleno kotranovo milo nitim boleznim.
Bergerjevo glicerol kotranovo milo proti polnim nečistostim
Bergerjevo panama kotranovo milo kot milo za umivanje in
kopanje.

Posebno priljubljena so še naslednja mila: *benec-milo, barokovo milo, karbolen milo, najtolsko*
žveplo za tiste osebe, katerim je neprijeten kotranov vonj, pri polnih boleznih, žvepleno milo, žvepleno mlečno
in žvepleno peščeno milo, milo proti solnčnicam in petrosulf-milo proti rdečici obraza in srbečici, tannin-milo.
Bergerjeva zobna pasta v tubah, št. 1 za normalne zobe, št. 2 za kadičce so najboljše čistila za zobe.

Vsa Bergerjeva mila iz tovarne G. HELL & Comp., upeljana že 30 let imajo na etiketah kot
znamenje pristnosti poleg stoječo varnostno
znamko in podpis firme G. Hell & Comp. v ru-
deči barvi.

Zalogo za Ljubljano imajo gg. lekar-
narji: M. Leustek, M. Mardetschläger,
Jos. Mayr, G. Piccoli in Ubald pl.
Trnkóczy in vse druge lekarne na Kranjskem.

Zavarovalnica za življenje

v Gothi.

Stanje zavarovanj 1. decembra 1903: 827 milijonov mark.
Na zavarovalnici se je izplačalo od l. 1829: 402 „ „

Najvišja zavarovalna starost (priprosto na celo življenje,
mešani dividendni sistem) je v istini že premij prosta in do-
biva celo letno rento.

Zastopnik za Ljubljano: **Ed. Mahr**
Židovske ulice št. 4.

(12-4)

Naznanilo.

Kdor

hoče poceni in dobro blago,
naj naroči moj novi cenik, ki
ga pošljem zastonj.

Posebno priporočam
novosti v stenskih urah z novim stolpovim bitjem.

Šivalni stroji Singer in vse druge vrste
pripravne za domačo rabo, po zelo nizkih cenah.

Vsa popravila točno in cenó. Umetna delavnica v I. nadstropju.
Za obilen obisk se najtoplejše priporočam

FRAN ČUDEN

urar, trgovec in posestnik v Ljubljani, Mestni trg
ekspozitna trdnica na debelo in na drobno, član švicarskih tovarn „Union“,
založnik c. kr. dolenskih železnic. (42-24)

Založena 1847.

Založena 1847.

Tovarna pohištva
J.J. NAGLAS

v Ljubljani

15

Zaloga in pisarna: Turjaški trg št. 7
Tovarna s stroji: Trnovski pristan št. 8-10
priporoča po najnižji ceni:

oprave za spalne sobe, oprave za
jedilne sobe, oprave za salone,
žimnate modroce, modroce na
peresih, otroške vozičke, za-
store, preproge itd.

FR. P. ZAJEC
Ljubljana
Stari trg št. 28
urar, trgovec z zlat-
nino in srebrnino in z
vsemi optičnimi
predmeti.
Nikelnasta remontoar
ura od gl. 1-90.
Srebrna cilindar rem.
ura od gl. 4-.-.
Ceniki zastoj in franko.

MODERCE

natančno po životni meri za vsako starost,
za vsaki život in v vsaki facon!

Skladišče za modno blago, pozaman-
trije, trakove, čipke, svileno blago,
priporočila
perilo, klobuke za dame, tkana in kratka
roba na debelo in na drobno.

HENRIK KENDA
v Ljubljani, Glavni trg 17.

Važno! Za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.
Najboljša in najcenejša posrežba
za droge, kemikalije, zelišča, cvetja,
korenine itd. tud po Kneippu, ustne
vode in zobni prašek, ribje olje, re-
diline in posipalne moke za otroke,
dišave, mila in sploh vse toaletne
predmete, fotografirane aparate
in potrebščine, kirurška obva-
zila vsake vrste, sredstva za desin-
fekcije, vosek in paste za tla itd. —
Velika zaloga najfinjšega rumu in
konjaka. — Zaloga svežih mi-
neralnih vod in solij za kopel.
Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce
posebno priporočljivo: grenka sol,
dvojna sol, soliter, encijan, kolmož,
krmilno apno itd. — Vnanja naročila
se izvršujejo točno in solidno.
— Drogerija —
Anton Kanc
Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Klobuke
najnovejše facone
priporočila po najnižji ceni
Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrij-
skega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporočila svojo veliko zalogo
gotovih
oblek za
gospode in
dečke,
jopic in
plaščev
za gospe,
nepre- 15
močljivih
havelokov
i. t. d.
Obleke po meri se po najnovejših
uzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Zahtevajte pri nakupu
Schicht-ovo štedilno milo
z znamko „jelen“.
Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. Pere izvrstno.
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel
vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Opr. št. 154/93/5. (862-3)
Oklic
s katerim se skliče dedič, čigar bivališče je neznano.
C. kr. okrajno sodišče v Višnji gori naznanja, da je umrla dne
16. septembra 1895 v Dulah pri Gradišču št. 7 Marija Kek roj. Bivec brez
naredbe poslednje volje.
Ker je sodišču bivališče zapustničnih sinov **Jožefa in Fran-
ceta Kek** neznano, pozivljata se taista, da se v enem letu od spodaj
imenovanega dne pri tem sodišču javita in zglasita za dediča, ker bi se
sicer zapuščina obravnavala le s zglasitvami se dediči in z njima postavljenim
skrbnikom, gosp. Karolom Pleiweiss, c. kr. notarjem v Višnjigori.
C. kr. okrajno sodišče Višnjagora.
oddelek I., dne 20. marca 1903.

Konfekcija otroških oblek. **A. Haring** Pletenje s strojem.
Dvorski trg 1. priporočila p. n. naročnikom
obleke za deklice in dečke jopice, pelerine, plašče iz
pik, čepice, avbice po solidnih cenah.
Nogovice, obujke domačega izdelka iz najboljšega pletena.
Nogovice najfinjše do najnižje vrste sprejemajo se v dopletenje.
Tudi se dekliske obleke, plašči in jopice izvršujejo po meri. (750-6)

Št. 47/pr. (846-3)
Razpis.
Pri upraviteljstvu deželnih dobrotelnih zavodov v Ljubljani izpraz-
njena je
služba računskega oficijala
z letno plačo 1600 K, aktivitetno doklado 300 K in s pravico do dveh v
pokojnino vstevnih petletnic po 100 K.
Eventualno ho izpraznjeno tudi mesto **računskega praktika**
pri deželnem knjigovodstvu z adjutom 1000 K na leto.
Pri oddaji službe računskega oficijala oziralo se bode le na take pro-
silce, kateri so položili izpit iz državnega računoslavlja in so izvežbani v
računarski stroki.
Prosilci za mesto računskega praktika pa morajo dokazati, da so
dovršili kako srednjo šolo ali pa vsaj 4 nižje razrede kake srednje šole,
vrhu tega pa še kako trgovsko šolo.
Prosilci za jedno teh mest predložijo naj svoje s krstnim listom, s pri-
čevale o dovršenih štadijah, o popolnem znanju slovenskega in nemškega
jezika ter o dozdanim službovanju opremljene prošnje najkasneje do
15. aprila 1903
ali neposredno, ali pa, če so že v kaki javni službi, potom predpostavljeno
oblasti podpisane deželnemu odboru.
Od deželnega odbora kranjskega v Ljubljani
dne 18. marca 1903.

Prva kranjska mizarska zadruga
v Šent Vidu nad Ljubljano
se priporočila sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane **sobne**
oprave iz suhega lesa solidno izgo-
tovljene po lastnih in predloženih vzorcih.
Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za **salone, spalne**
in **jedilne sobe** je na izbero ce-
njenim naročnikom v lastnem skladišču
tik kolodvora v Vižmarjih.
V prav obilno naročitev se priporočila
Jos. Arhar
načelnik. (81-13)

Največja zaloga oblek
za gospe in deklice, gospode in dečke.
Solidno blago.

Gričar & Mejač
Ljubljana, Prešernove ulice 9
svojim p. n. cenjenim odjemalcem uljudno naznanjata,
da so mične
*** spomladanske novosti ***
v zelo veliki izberi v zalogi. (616-8)

Najpozornejša postrežba.
Najnižje cene.
Naročila z dežele izvršijo se točno.
Solidno blago.

Važno za vsako hišo!
Največja izbira velikonočnih gnjati (šunke)
kakor tudi vsake vrste suhega mesa najboljše kakovosti priporočila
(885-3) po najnižji ceni tvrdka
J. Bergmann
prodajalna: **Prešernove ulice št. 5,**
tovarna: **Spodnja Šiška š. 150.**

Svarilo.
Opažalo se je, da v naših lovih v mestni občini Ljub-
ljanski ter v občinah Vič in Dobrova lastniki psov, oddaljenih
od potov, puste svoje pse deloma brez nadzorstva okrog
slediti, deloma vadijo (dresirajo) svoje pse na nahajajočo se
divjačino.
Prosimo torej vljudno, da lastniki psov v prihodnje
tako postopanje opuste, ne samo, ker s tem kršijo lovsko-
policijske predpise, marveč je tako ravnanje tudi hudo mo-
tenje posesti. — Dotični lastniki psov bi posledice takega
protipostavnega ravnanja morali trpeti sami.
V Ljubljani, 1. aprila 1903.
Ljubljansko lovsko društvo. (909-2)

Najem.
Povsem renovirana
nadškofovska velika gostilna
v **Maksimiru**
objednem letna restavracija v sprehajališču (najbolj obiskovanem izletišču
zagrebškega občinstva) z vsemi pritlikljaji se odda pismenim ponudbenim
potom v najem na 3 leta od 1. junija 1903.
Pismene ponudbe, opremljene z 10% varščino ponudka, naj se pošljejo
do vključno 15. aprila t. l., 12. ure opoldne
podpisane ravnateljstvu, pri katerem se tudi natančneje poizve.
Ravnateljstvo nadškofovih posestev v Zagrebu.

Zahvala in priporočilo.
Podpisana zahvaljuje se tem potom vsem p. n. cenjenim
gostom najiskrenejše za večletni poset gostilne „**Novi svet**“ na
Marije Terezije cesti št. 14, kjer sva dosedaj izvrševala gostilni-
čarski obrt. — Obenem pa se najtopleje
priporočava
vsem p. n. cenjenim gostom, da naju i sedaj blagovolijo posetiti,
ko sva prevzela
„Puntigamsko restavracijo“
nahajajočo se
na Marije Terezije cesti št. 16
(gostilna „**Pergerje**“, katero je dosedaj vodil g. J. Košenina).
Točila bodeva **puntigamsko** marčno pivo ter pristna
ljutomerska, dolenska, goriška in istrska vina.
Za kuhinjo bode kakor dosedaj tudi v bodoče najboljše skrbjeno.
Na kosilo ali večerjo mogoče se je abonirati.
Z odličnim spoštovanjem
Antonija in Valentin Mrak.
(911-2)

GLOBUS-
snažilni ekstrakt
snaži bolje, nego vsako drugo snažilno sredstvo.

Praške in graške
velikonočne gnjati
goriško pinco
in na veliki petek veliko izbero svežih
morskih rib

priporoča

(808-2)

J. C. Praunseiss

eksportna trgovina z delikatesami in kranjskimi klobasami.

Jako elegantna

* tla! *

Novo! Novo!

Izborne pleskanje za tla, stene, pohištvo itd.

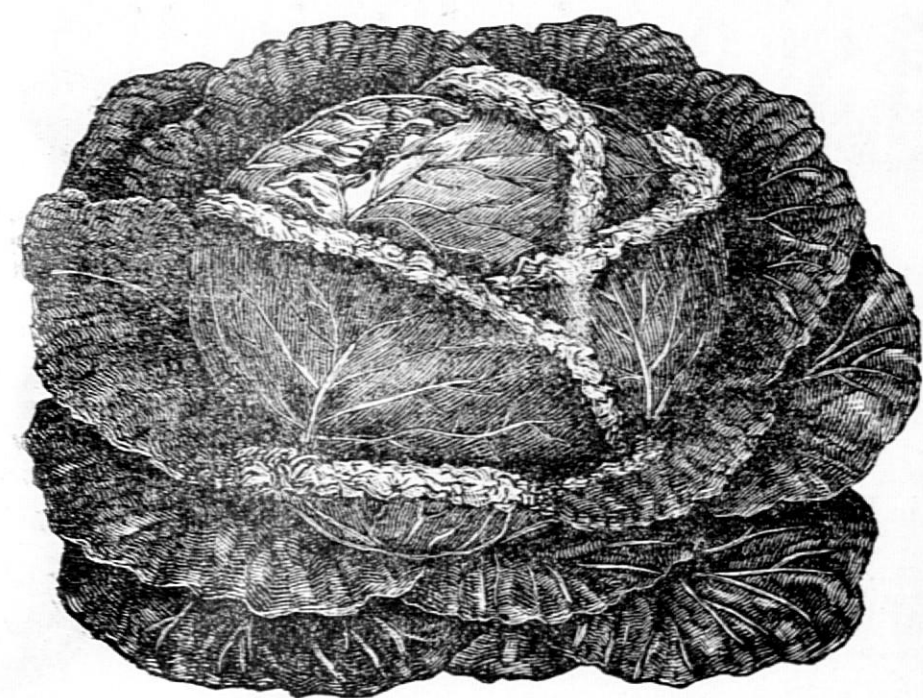
Pokrije
vsako
prejšnje pleskanje.

Eolin-lak
je najboljšo samopleskanje za tla!

Ljubljana: (928-1)

M. Spreitzer, Stari trg št. 30.

Najbolj bleščeč!
Pokrije najbolje prejšnje
pleskanje!

Priporočilo!

Podpisani priporočam
svojo bogato zalogo

semen

ki je edina na Kranjskem strokovno urejena trgovina s semeni ter imam vsa krmna, zelenjadna in cvetlična semena, prava in dobro kalilna, za katerih kakovost jamčim.

Nadalje imam mnogovrstne cvetlice v loncih ter sveže in suhe palme. Tudi izdelujem sveže in suhe vence

in šopke s trakovi in napisi in sploh vse v mojo stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah.

Ilustrovani ceniki za l. 1903 se dobivajo brezplačno.

Za obilno naročbo se priporoča z odličnim spoštovanjem

(3134-30)

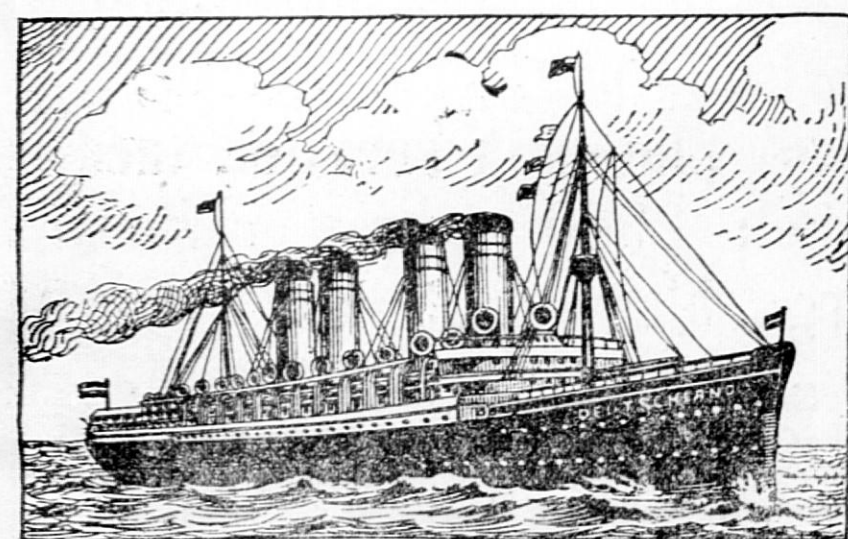
Alojzij Korsika

umetni in trgujoči vrtnar v Ljubljani.

Največja in najstarejša parobrodna družba na svetu poseduje 279 parnikov.

Najvarnejše, najhitreje in največje vrste velikanskih parnikov, ki samo vozijo potnike in cesarsko pošto

iz Hamburga v Novi-York so

Hamburg-Neu-York le 6 dni.

Vozne karte po predpisanih najnižjih cenah prodaja ter daje pojasnila točno in brezplačno

oblastveno potrjena agentura (2758-22)

Hamburg-Amerika Linie

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 31

takoj na desno od južnega kolodvora, ob progi električne železnice.

Največja zaloga navadnih do najfinjših
otroških vozičkov
in navadne do najfinejše

žime.
M. Pakič
v Ljubljani.
Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Zahtevajte pravo

Ciril-Metodovo
kavino primes

katero priporoča domača

I. jugoslov. tovarna za
kavine surogate
v Ljubljani.

Zahtevajte jo povsod!!

Krasno izbero

konfekcije
za dame in deklice

kakor tudi

manufakturno blago
perilo

vsakovrstne preproge

i. t. d.

priporoča

Anton Schuster

Ljubljana

Špitalske ulice št. 7.

Solidno blago.

Nizke cene.

Veliko zalogo

rokavic za dame
in gospode
kravat za gospode
toaletnega blaga

dalje

ščetič za zobe, glavnikov,
dišav, mil itd. itd.
iz najbolje renomiranih
tovarn priporoča

Alojzij Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Pod trančo št. 2.

Klobuke

cilindre, čepice
in slamnike

v najnovejših faconah in
v veliki izbiri

15 priporoča

Ivan Soklič

Pod trančo št. 2.

Postaja elektr. železnice.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten **Portland-cement** v vedno
jednakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene pred-
pise glede tlakovne in odporne trdote daleč nadkriljujoči dobroti, kakor
tudi svoje priznani izvrstno **apno**.

Priporočila in sprilčevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad:

(2609-24)

Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Emajlirani in porcelanasti

higijenični pljuvalniki

natančno po predpisu

v največji izbiri

se dobivajo **najcenejše** pri tvrdki

Fran Kollmann

trgovec s steklenino in s porcelanom
v Ljubljani, Mestni trg.

(892-11)

Ustanovljeno leta 1832.

Priznано najboljšo

oljnate barve

zmlete s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco
po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati
veliko površino, razpošilja **po nizkih cenah**

Adolf Hauptmann v Ljubljani

tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.

Električni obrat.

(413-9)

Ilustrovani ceniki so dobri brezplačno.

Št. 9634.

Volitveni razpis.

(833-3)

V smislu § 17. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto
Ljubljano daje se na znanje, da se bodo

letošnje dopolnilne volitve

v občinski svet vršile v veliki dvorani »Mestnega doma« na Cesarja Jožefa
trgu in da bode volil:

dné 20. aprila III. volilni razred;

dné 22. aprila II. volilni razred;

dné 24. aprila I. volilni razred;

vselej od osmih do dvanajstih dopoldne.

Tretji in drugi volilni razred bodeta volila v dveh oddelkih in pri-
padajo prvemu oddelku volilci od A do incl. L, ki bodo imeli dohod od
volišče po stopnjicah ob Strelških ulicah, drugemu oddelku pa volilci od
M do incl. Ž, ki bodo imeli dohod po stopnjicah nasproti mestnej ledenici.

Ako bi bilo treba ožje volitve, vršila se bode dan po prvi volitvi,
to je dné 21. oziroma 23. in 25. aprila t. l., ravnotam, kot prvotna volitev
in tudi od osmih do dvanajstih dopoldne.

Iz občinskega sveta izstopijo letos nastopni gospodje občinski sveto-
valci, in sicer izmed izvoljenih:

a) iz III. volilnega razreda:

Ivan Škerjanc in Jernej Žitnik;

b) iz II. volilnega razreda:

Ivan Plantan in Andrej Senekovič;

c) iz I. volilnega razreda:

Ivan Seunig, dr. Josip Staré, Ivan Velkovrh in

Franc Žužek.

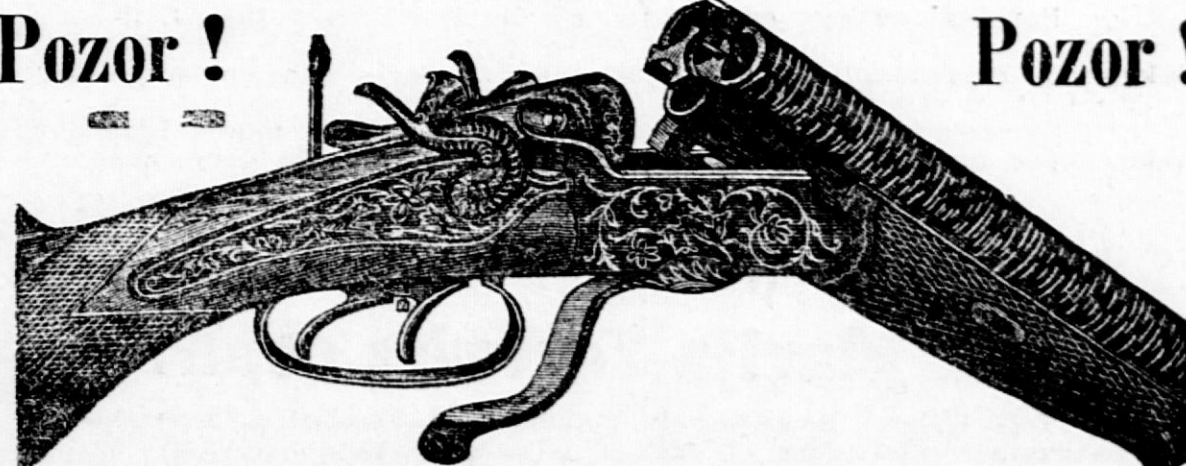
Med letom se je odpovedal in kmalu potom tudi umrl občinski sveto-
valec g. **Franc Trdina**, ki je bil leta 1900 v III. volilnem razredu iz-
voljen za dobo treh let, ki bi mu bila torej volilna doba tudi letos potekla.

Voliti bo torej v III. razredu troje, v II. dvoje in v I. četvero občinskih
svetovalcev — vseh devet na dobo treh let.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 12. marca 1903.

Pozor!

Pozor!

Priporočam svojo bogato zalogo **pušk najnovejših sistemov** in najno-
vejše vrste, revolverjev i. t. d., vseh pripadajočih rekvizitov in
municije, posebno pa opozarjam na

trocevne puške

katero izdelujem v svoji delavnici in katere se zaradi svoje lahkote in priročnosti
vsakemu najbolje priporočajo.

Ker se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu
za mnogobrojna naročila ter izvršujem tudi v svojo stroko spadajoče **naročbe**
in **poprave** točno, solidno in najceneje.

Z velespoštovanjem

(543-13)

Fran Sevcik

puškar v Ljubljani, v Židovskih ulicah.

Ilustrovan cenik se pošilja na zahtevo zastonj.

Žrebanje nepriključno
23. aprila 1903.

Glavni dobitnik
kron **40.000** kron

Srečke za grejalnice (Wärmestuben) priporočila (810-7)
po 1 krono J. C. Mayr v Ljubljani.
Vsi dobitki se izplačajo od založnikov v gotovini po odbitku 10%.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v Knezovi hiši, na Marije Terezije cesti št. 1
obrestuje hranilne vloge po **4 1/2 %**
brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.
Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne. (304-33)
Poštnega hranilničnega urada št. 828.406. Telefon št. 57.

Med. univ.

dr. Ivan Zajec

ordinira (943-1)

od 1. do 3. ure pop.

Sv. Petra cesta št. 101.

Zarezane strešnike

vštrčne (Strangfalzziegel) in francoske (gepreste Falzziegel)

zidarsko opeko

cement roman in portland
glinaste peči in štedilnike
plošče za tlak samotne in cemetne
kakor tudi (854-2)

vse drugo stavbinsko blago

ponujajo po najnižjih cenah v poljubnih množinah

F. P. Vidic & Comp., Ljubljana.

Zahvala in priporočilo.

Povodom svojega odhoda iz prijazne Postojne v belo Ljubljano, izrekam vsem svojim cenj. gostom in odjemalcem piva za zaupanje, katero so mi tekom 10 let izkazovali, svojo najsrčnejšo zahvalo ter prosim, da mi isto ohranijo i v bodoče.

Zajedno naznanim velečlenjenemu občinstvu stol. mesta Ljubljane in okolice, da sem prevzel **s 1. aprilom t. l.** dobro znano

gostilno „pri Novem svetu“ na Marija Terezije cesti.

Točil bodem izvrstna in pristna dolenska, istrska in štajerska vina ter obče znano izborno pivo iz tovarne bratov Koslerjev v Ljubljani.

Istotako bodem svojim cenjenim gostom postregel z okusnimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Sprejemal bodem tudi abonement na kosilo in večerjo. Cene po dogovoru.

Pri gostilni je lep solnčenat vrt. Gg. kegljalcem je na razpolago lepo urejeno kegljišče, „ballnarjem“ pa prostorno dvorišče. — Pripravljen je tudi čeden, zračen hlev za konje.

Ozira se na svoje mnogoletne izkušnje v gostilniški obrti, skušal bodem slavno občinstvo povsem zadovoljiti ter njegovim zahtevam popolnoma ustreči. (930-1)

Proseč obilnega obiska in blage naklonjenosti, bilježim z odličnim spoštovanjem

Franco Remic

Postojna — Ljubljana. gostilničar.

V prospeh

„Ústředni
Matice Školske“.

Humpolsko lodensko blago.

Moderno sukno za obleke
iz čiste ovčje volne razpošilja po zelo
nizkih cenah (763-5)

Karol Kocian
tovarna za sukneno blago
v Humpolcih na Češkem.
Vzorci na zahtevanje franke.

Konverzija rent.

Od 30. marca nadalje
prevzema 4-2 odstotne
rentne titres v svrhu kolekovanja in sicer popolnoma brezplačno (889-3)

Menjalnica

J. C. Mayer
Ljubljana.

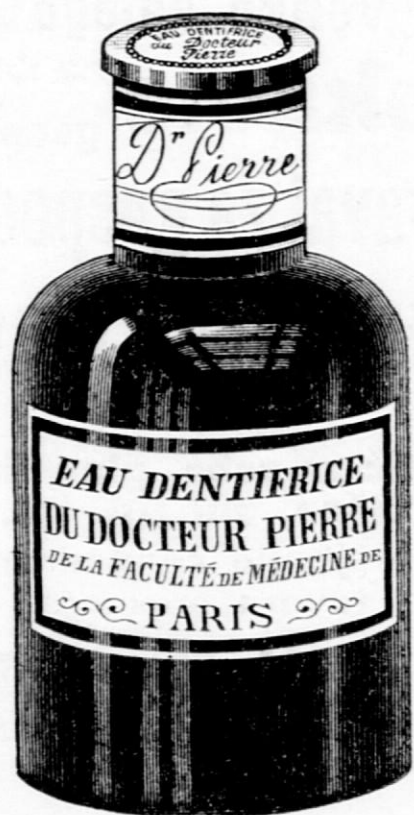

arst. znamka: Sidro.
Liniment Caps. Comp.
iz Richterjeve lekarne v
Pragi

priznana izborna, bolečine tolažeče mazilo; po 80 h., K 1-40 in K 2— se dobiva v vseh lekarnah. Pri nakupu tega splošno priljubljenega domačega zdravila naj se jemljejo le originalne steklenice v zaklepnih z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne, potem je vsakdo prepričan, da je da je dobil originalni izdelek. (2411-27)

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi, I., Eliščina c. 5.

GRAND PRIX
Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda.
Dobiva se povsod. (231-20)

Aleksandrov Pesmi in romance

Elegantno opremljena knjiga s portretom in avtografom pesnika in uvodom iz peresa dr. Juana Prijatelja.

Cena:

Ukusno broš. K 3-50, po pošti K 3-70, v izvorni platneni vezbi K 5-—, po pošti K 5-20.

Založil: (1832-103)

Lav. Schwentner
v Ljubljani.

Naročila

na donavske krape (9999) sprejemajo se do
fogaše iz Blatnega jezera ponedeljka, 6. aprila
in smuče (99999999) zvečer. 910-3)

polenovka

dobiva se celi veliki teden vedno sveža kakor tudi
graške in praške **šunke** v priznani dobri
kakovosti in po najnižji ceni.

Šunke se na zahtevanje brezplačno kuhajo!!

JOS. MURNIK, Ljubljana

špecerijska in delikatesna trgovina z vinarno.

V novi stavbi v Predilnih ulicah se oddajo za avgust-termin elegantna, svetla in suha stanovanja

s 3 in 4 sobami, kopalnicami in poselskimi sobami z vso prtilino (prostorne podstrešne stanice) balkon in hodnik za čiščenje, upeljana električna razsvetljava in poraba dvoriščnega parka. Več se izve vsak dan od 11 ure dopoldne do 4 ure po poldne pri **Frideriku Stark**, Bleiweisova cesta št. 20, III. nadstropje, levo. (860-2)

Varujte si svojo korist!!

Obiščite
veliko prodajo blaga

pri Amerikancu

(poprej Jetter)

Stari trg št. 1 v Ljubljani

kjer se dobi razun finega modnega sukna, batista, volnenih preprog, raznega platna za postelje, blaga za matrace in solnčnikov, tudi okoli 50 tucatov obrobjenih platnenih brisalk po 11 kr. komad; okoli 100 tucatov platnenih servijet, tucat po 48 kr., okoli 2000 metrov raznega pralnega blaga à 15 kr.

Use to se dobiva le
še do preklica!

Hitite!!